

De rol van de beeldvorming onder studenten bij het vormen van motieven en belemmeringen om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken

Door : Hiltje Nauta en Nicole Jonkers
Begeleidster : Mariska de Jonge
Datum : 31 mei 2010
Plaats : Zwolle
School : Christelijke Hogeschool Windesheim

De rol van de beeldvorming onder studenten bij het vormen van motieven en belemmeringen om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken

Door : Hiltje Nauta en Nicole Jonkers
Begeleidster : Mariska de Jonge
Datum : 31 mei 2010
Plaats : Zwolle
School : Christelijke Hogeschool Windesheim
Projectinstelling : Samen Werken Aan Leren (SWAL)

Samenvatting

Aanleiding

Structuurgroep Samen Werken Aan Leren (SWAL) is een samenwerkingsverband van verschillende gehandicaptenzorginstellingen, hogescholen, middelbaar beroepsonderwijs scholen en verschillende regionale opleidingscentra. Zij signaleert een probleem bij het werven van voldoende gekwalificeerd personeel binnen de gehandicaptenzorg.

Voor stuurgroep SWAL is het onduidelijk welk beeld er leeft bij studenten over de gehandicaptenzorg en waar het tekort aan personeel vandaan komt. In samenwerking met SWAL hebben wij onze onderzoeksvraag opgesteld: Welke motieven en belemmeringen hebben studenten om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg en welke rol speelt de beeldvorming over de gehandicaptenzorg hierbij?

Methode

Voor het verkrijgen van data hebben wij verschillende onderzoeksmethoden gebruikt, namelijk het interview en de enquête. Wij hebben 9 interviews afgenomen en 134 enquêtes. We hebben onze onderzoekspopulatie ingedeeld in vier categorieën: studenten uit het eerste jaar van de opleiding SAW (Sociaal Agogisch Werker), studenten uit het laatste jaar van de opleiding SAW, studenten uit het eerste jaar van de opleiding SPH (Sociaal Pedagogische Hulpverlening) en studenten uit het laatste jaar van de opleiding SPH.

Resultaten en conclusie

Uit ons onderzoek is naar voren gekomen dat de beeldvorming van studenten een grote rol speelt bij het vormen van motieven en belemmeringen om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken. Er heerst een beeld van fysiek (vooral bij zwaar beperkte cliënten) en mentaal (vooral bij licht beperkte cliënten) zwaar werk, waardoor mensen kunnen beslissen niet binnen de gehandicaptenzorg te willen werken. Het is vaak de eigen ervaring of informatie verstrekt door familie of andere bekenden over de gehandicaptenzorg die de motivatie geeft om binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken.

Belemmeringen om binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken zijn de angst voor agressieve cliënten, of de angst om cliënten niet te begrijpen. Daarnaast is er onder een groot deel van de studenten een onduidelijk beeld van de gehandicaptenzorg, waardoor ze niet voor deze sector kiezen.

Aanbevelingen

Aanbevelingen voor de opdrachtgever zijn:

- Verzorg voorlichting voor studenten over de gehandicaptenzorg, waardoor er een duidelijk beeld ontstaat van de sector gehandicaptenzorg
- Zorg dat studenten bijeenkomsten over de gehandicaptenzorg bezoeken.
- Verzorg informatie over overlappings binnen studierichtingen (bijvoorbeeld bij de opleiding SPH de richting Jeugd en Gezin en de richting Gehandicaptenzorg).

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek:

- Onderzoek verrichten naar de redenen van studenten om een voorlichting wel of niet te bezoeken.

Voorwoord

Voor u ligt het onderzoeksrapport “De rol van de beeldvorming onder studenten bij het vormen van motieven en belemmeringen om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken”.

In het kader van ons afstuderen binnen de opleiding SPH (Sociaal Pedagogische Hulpverlening) hebben wij dit onderzoek in opdracht van SWAL uitgevoerd.

De opleiding SPH is een onderdeel van de School of Social Work aan de Christelijke Hogeschool Windesheim. Binnen deze school vallen ook de opleidingen MWD (Maatschappelijk Werk en Dienstverlening) en CMV (Cultureel Maatschappelijke Vorming). Binnen ons werkveld is het werk vooral gericht op het begeleiden van groepen.

Het onderzoek is uitgevoerd door Nicole Jonkers en Hiltje Nauta. Wij zijn in september 2006 begonnen met de opleiding.

Binnen de opleiding SPH wordt er een keuze gemaakt voor de hoofdrichting. Beiden hebben wij de hoofdrichting “Jeugd & Gezin” gekozen.

Het onderwerp van dit project sprak ons erg aan omdat wij binnen ons eigen werkveld, de jeugdzorg, ook veel overlapping zien met de gehandicaptenzorg. Binnen de jeugdzorg zien wij namelijk veel cliënten terug met een lichtverstandelijke of andere beperking.

De afname van het aantal werknemers binnen de gehandicaptenzorg hebben wij als zorgwekkend ervaren. Wij zijn zelf dan ook erg benieuwd naar de motieven van studenten om al dan niet voor de gehandicaptenzorg te kiezen.

Tijdens het werken aan dit onderzoeksproject hebben we hulp uit verschillende hoeken gehad. Wij willen deze personen graag bedanken voor hun medewerking aan ons onderzoek.

Christelijke Hogeschool Windesheim:

- Jose Uitdewilligen, opdrachtgever van dit onderzoeksproject. Zij heeft ons geholpen bij het verhelderen van de onderzoeksvraag. Met vragen konden we bij haar terecht.
- Mariska de Jonge, begeleidende docente vanuit de opleiding. Mariska heeft ons begeleid tijdens het onderzoeksproject. Ze stond altijd klaar voor ons, wanneer we ergens niet uit kwamen. Daarbij heeft ze met een kritische blik ons onderzoeksmateriaal nagekeken.
- Arnout Schuitema, docent aan Christelijke Hogeschool Windesheim. Dankzij zijn uitleg over SPSS hebben wij hier goed gebruik van kunnen maken.
- Bert Kruijswijk. Bert heeft ons geholpen aan informatie over beeldvorming. Daarnaast mochten we in zijn les begeleidingskunde enquêtes afnemen bij vierdejaars studenten van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening.
- Mieke Steenhuis. Mieke heeft ons geholpen aan contactgegevens van vierdejaars studenten, van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening, die de minor gehandicaptenzorg gekozen hebben. Met deze contactgegevens konden we de studenten benaderen voor een interview of enquête.
- Jantine van Willigen-Korevaar. Jantine heeft ons geholpen bij het afnemen van enquêtes. We mochten bij haar in de les psychologische stromingen enquêtes afnemen bij eerstejaars studenten van de opleiding Social Work.
- Dineke Behrend. Dineke heeft ons geholpen aan klassencodes van de vierdejaars studenten van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening, zodat we deze konden benaderen voor het afnemen van enquêtes.
- Ellen van de Maat. Bij Ellen mochten we tijdens de les begeleidingskunde enquêtes afnemen bij vierdejaars studenten van opleiding Sociaal Pedagogisch Hulpverlening.
- Maarten Borneman. Maarten heeft ons geholpen aan de contactgegevens van de eerstejaars studenten van de opleiding Social Work.

Deltion College:

- Vincent Brouwer, onderwijsmanager Zorg & Welzijn. Vincent heeft ons erg geholpen bij het afnemen van de enquêtes op het Deltion College. Hij heeft ons een docente aangewezen waarbij we in de les onze enquêtes mochten afnemen bij studenten van de opleiding Sociaal Agogische Werken (SAW).
- Natascha van Zaanen. Bij haar mochten we in haar lessen enquêtes afnemen bij eerste- en vierdejaars studenten van de opleiding Sociaal Agogische Werker (SAW).
- Marjan Rison Spijker. Zij heeft ons de mogelijkheid gegeven om op het Deltion College onze enquêtes voor het onderzoek af te drukken.

Daarnaast willen wij alle studenten bedanken die mee hebben gewerkt met de interviews en de enquêtes die wij bij hun afgenomen hebben voor ons onderzoeksproject.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inhoudsopgave	pag. 6
Hoofdstuk 2: Inleiding	pag. 7
Hoofdstuk 3: Methodebeschrijving	pag. 9
Hoofdstuk 4: Resultaten	pag. 12
Hoofdstuk 5: Conclusie en aanbevelingen	pag. 37
Hoofdstuk 6: Literatuurlijst	pag. 40
Bijlagen	
Bijlage 1: Uitwerking interviews	pag. 42
Bijlage 2: Blanco Enquête	pag. 66
Bijlage 3: Werkplan	pag. 75
Bijlage 4: Antwoorden deelvragen	pag. 84
Bijlage 5: Inleidende projectinformatie	pag. 98
Bijlage 6: Projectcontract	pag. 100
Bijlage 7: Draaiboek	pag. 103

Inleiding

Aanleiding van het onderzoek

De reden voor het uitvoeren van dit onderzoeksproject is dat er problemen ontstaan binnen de sector gehandicaptenzorg met betrekking tot het werven van gekwalificeerd personeel op verschillende opleidingsniveaus. De projectgroep Samen Werken Aan Leren signaleert een teruglopend aantal studenten dat de sector gehandicaptenzorg kiest. Samen Werken Aan Leren is benieuwd naar de beeldvorming van (beginnend) HBO- en MBO studenten over het werken binnen de gehandicaptenzorg. Daarnaast is Samen Werken Aan Leren benieuwd naar de motivatie en achtergronden van studenten om al dan niet te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Wanneer het samenwerkingsverband Samen Werken aan Leren meer inzicht in deze beeldvorming en motivatie heeft, hoopt ze met deze informatie meer studenten te kunnen werven binnen het werkveld van de gehandicaptenzorg.

Doel van het onderzoek

Dit onderzoeksproject is uitgevoerd in opdracht van Samen Werken Aan Leren (SWAL). Dit is een samenwerkingsverband in de regio Zwolle van organisaties in de zorg voor mensen met een beperkingen en het regionaal beroepsonderwijs. In dit samenwerkingsverband zijn de instellingen Baalderborg, Frion, Ineterakt Contour, JP van den Bent stichting, stichting Philadelphia Zorg en de Sprank aangesloten. Naast deze instellingen zijn de onderwijsorganisaties de Christelijke Hogeschool Windesheim (SPH), de Gereformeerde Hogeschool, de ROC's (regionale opleidingscentra) Alfacollege, het Deltion, het Hornbeeck college en het ROC-Landstede aangesloten bij het samenwerkingsverband Samen Werken Aan Leren. Projectgroep Samen Werken Aan Leren signaleert een teruglopend aantal werknemers binnen de sector gehandicaptenzorg. Een van de doelen van het samenwerkingsverband Samen Werken Aan Leren is om meer medewerkers en stagiaires te werven binnen de sector gehandicaptenzorg. De projectgroep Samen Werken Aan Leren is benieuwd naar de beelden die leven onder studenten van het regionale beroepsonderwijs over het werken binnen de gehandicaptenzorg. Daarnaast is de projectgroep Samen Werken Aan Leren benieuwd naar de motivatie en achtergronden van stagiairs en toekomstige werknemers om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Dit hebben wij onderzocht op het regionale beroepsonderwijs MBO (Deltion College) en HBO (Christelijke Hogeschool Windesheim). Met de uitkomsten van het onderzoeksproject zal de projectgroep Samen Werken Aan Leren proberen om meer stagiairs en toekomstige werknemers te werven binnen de sector gehandicaptenzorg.

Probleemstelling

Naar aanleiding van de vraag van projectgroep Samen Werken Aan Leren is de volgende probleemstelling naar voren gekomen:

Welke motieven en belemmeringen hebben studenten om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg en welke rol speelt de beeldvorming over de gehandicaptenzorg hierbij?

Door middel van het afnemen van open interviews en het verspreiden van enquêtes bij vier verschillende categorieën studenten (Eerstejaars studenten van de opleiding Sociaal Agogische Werker (SAW) van het Deltion College, laatstejaars studenten van de opleiding Sociaal Agogische Werker (SAW) van het Deltion College, eerstejaars studenten van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) van Christelijke Hogeschool Windesheim en laatstejaars studenten van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH) van Christelijk Hogeschool Windesheim) proberen wij antwoord op de onderzoeksvraag te krijgen.

Deelvragen

Om een antwoord te krijgen op onze onderzoeksvraag hebben we een aantal deelvragen opgesteld. Zo kunnen we in stappen toewerken naar het antwoord op onze onderzoeksvraag.

1. Waar staat SWAL voor en wat doet ze?
2. Op welke verschillende opleidingsniveaus ontstaan er problemen rond het werven van gekwalificeerd personeel?
3. Wat zouden mogelijke drempels kunnen zijn waardoor werknemers en stagiairs afzien van het werken binnen de gehandicaptenzorg?
4. Welke motieven hebben (toekomstige) werknemers en stagiairs om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?
5. Wat is het verschil in de beeldvorming tussen SAW studenten en SPH studenten?
6. Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SAW studenten en laatstejaars SAW studenten?
7. Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SPH studenten en laatstejaars SPH studenten?
8. Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SPH en eerstejaars SAW studenten en de laatstejaars SPH en laatstejaars SAW studenten?
9. Welke informatiebronnen spelen mee in het vormen van een beeld over de gehandicaptenzorg?
10. Hoeveel van de geënquêteerde studenten en van welke opleiding hebben het congres 'vrijtijdsbesteding in de gehandicaptenzorg' op het Deltion college bezocht?

Opbouw onderzoek

De opbouw van ons onderzoek komt voort uit de indeling van het boek "Wat is onderzoek?" (Verhoeven N, tweede herziene druk, 2007). Dit onderzoeksrapport bestaat uit verschillende hoofdstukken. Allereerst het hoofdstuk 'Methodebeschrijving' waarbij we ingaan op de door ons gebruikte onderzoeksmethoden tijdens het onderzoek. Na de methodeomschrijving komt het hoofdstuk 'resultaten' waarin uitgebreid de resultaten van dit onderzoek te vinden zijn. Vervolgens zullen wij in het hoofdstuk 'conclusie en discussie' een conclusie trekken uit de resultaten en een aanbeveling doen aan de opdrachtgever van dit project. Aan het eind van dit onderzoeksrapport zijn de bijlagen toegevoegd.

Methode beschrijving

De operationele populatie bestaat in dit geval uit alle studenten van de onderwijsinstellingen binnen de projectgroep Samen Werken Aan Leren. Voor dit onderzoek hebben wij voor de interviews per categorie drie studenten geïnterviewd. Het gaat dus om een steekproef en niet om een onderzoek onder de operationele populatie. We hebben drie HBO studenten (Christelijke Hogeschool Windesheim) uit het vierde jaar van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening met als hoofdrichting gehandicaptenzorg geïnterviewd. Zij konden ons meer vertellen over hun beeld van de gehandicaptenzorg na het opdoen van praktijkervaring en het volgen van de studie SPH. De bedoeling was dat we ook om dezelfde reden drie MBO studenten van de opleiding Sociaal Agogisch Werker (Deltion College) die in het laatste jaar van de opleiding zitten zouden interviewen. Wegens weinig respons op de door ons verstuurde e-mails en tijdgebrek, hebben we een enkele studenten kunnen interviewen die in het laatste jaar van haar opleiding SAW zit. Daarnaast hebben we drie HBO studenten (Christelijke Hogeschool Windesheim) uit het eerste jaar van de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening. Ook was het de bedoeling dat we drie MBO studenten (Deltion College) uit het eerste jaar van de opleiding Sociaal Agogisch Werken zouden interviewen, maar ook bij deze categorie was er weinig respons op de door ons verstuurde e-mails. Uiteindelijk hebben we twee eerstejaars MBO studenten van de opleiding SAW kunnen interviewen. Deze studenten konden ons informatie geven over hun kijk op de gehandicaptenzorg zonder uitgebreide praktijkervaring en veel verdieping in de opleiding. Nadat we negen interviews afgenomen hadden, bleek dat de antwoorden van de geïnterviewden veel met elkaar overeen kwamen. Daarom hebben we na overleg met de opdrachtgever en begeleidende docente besloten om de overige drie interviews (één eerstejaars MBO studente van de opleiding SAW en twee laatstejaars MBO studenten van de opleiding SAW) niet door te laten gaan. Uit de negen interviews die we wel afgenomen hebben, hebben we voldoende informatie kunnen halen om onze enquêtes op te stellen.

We hebben de geïnterviewden benaderd via de e-mailadressen die de studenten hebben vanuit de opleiding. Dit was voor ons de efficiëntste manier om zo snel mogelijk alle geïnterviewden te bereiken. Hierop hadden wij matige respons. Omdat wij zelf al wat contacten hadden met studenten op Christelijke Hogeschool Windesheim, was het bij deze categorie gemakkelijk om de studenten te bereiken. Bij het Deltion College ging het contact leggen minder makkelijk, omdat wij hier zelf ook niet bekend zijn. We hebben wel docenten per e-mail benadert, maar zij verwezen ons steeds naar andere contactpersonen door. Hierdoor verloren wij veel tijd. Zoals eerder beschreven hebben we daarom na overleg met de opdrachtgever en begeleidende docente besloten de overige interviews niet door te laten gaan.

De door ons gekozen onderzoeksmethoden zijn het interview en de enquête. Deze keuze is tot stand gekomen doordat we zoveel mogelijk studenten wilden gaan ondervragen over hun beeld van de gehandicaptenzorg. Een interview biedt niet voldoende tijd om zoveel studenten te ondervragen. Dit is onze motivatie om te kiezen voor de enquête, het is met een enquête namelijk mogelijk om binnen zeer korte tijd veel mensen te ondervragen, bovendien is het verwerken van gegevens uit enquêtes over het algemeen minder tijdrovend dan bij interviews. We hebben dus van zowel kwalitatieve (interviews) als kwantitatieve (enquêtes) onderzoeksmethoden gebruik gemaakt.

Het opzetten van een objectieve enquête, die niet sturend is, is in dit onderzoek erg belangrijk. Hieruit voortvloeiend was het voor het opzetten van de enquêtes van belang de antwoordmogelijkheden hierin zo breed mogelijk te maken en zo aansluitend mogelijk bij het beeld dat er (vermoedelijk) leeft. Om een goede enquête op te kunnen stellen hebben we voorafgaand aan de enquêtes interviews afgenomen. Deze interviews gaven ons input voor een realistische en zo objectief mogelijke enquête.

Een ander voordeel van enquêteren is dat een enquête minder gevoelig voor sociaal wenselijke antwoorden is, omdat enquêtes schriftelijk worden afgenomen in plaats van mondeling.

Interviews

We hebben ervoor gekozen weinig vragen vast te stellen voorafgaand aan de interviews, zodat we veel door konden vragen. Vooraf hadden we een zevental vragen vastgesteld, waarop we onze interviews baseerden. Door middel van dit doorvragen en het stellen van open vragen hebben we geprobeerd een zo objectief mogelijk beeld te verkrijgen.

Naast het stellen van vragen, hebben wij de geïnterviewde studenten ook een achttal afbeeldingen laten zien van mensen uit de gehandicaptenzorg. Door de geïnterviewde studenten te vragen naar hun eerste reactie bij elke afbeelding kregen wij een globale indruk van het beeld dat deze afbeeldingen bij de studenten opriep.

Deze keuze van onderzoeksmethoden is tot stand gekomen door het lezen van de boeken “Basisboek Methoden en Technieken” (Baarda en De Goede, derde herziene druk, 2001), “Wat is onderzoek” (Verhoeven N, tweede herziene druk, 2007) en “Basisboek Enquêteren” (Baarda, De Goede en Kalmijn, tweede druk 2007).

Operationaliseren

Het operationaliseren van het onderzoek. Hiervoor hebben we onze onderzoeksvraag opnieuw bekeken. De onderzoeksvraag bij dit onderzoek is: Welke motieven en belemmeringen hebben studenten om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg en welke rol speelt de beeldvorming over de gehandicaptenzorg hierbij?

Operationaliseren is het opnieuw bekijken van de begrippen en hierbij bepalen welke waarnemingsvragen van toepassing zijn. Wij definiëren beeldvorming als volgt: het beeld dat mensen ergens bij hebben, het gevoel, de visualisatie, de gedachten die bij een bepaald begrip ontstaan. Het woordenboek geeft de volgende definitie: “beeld•vor•ming (v) het laten ontstaan van een idee, een indruk (Van Dale, 2006. Pagina 79). Aan de hand van deze definities hebben wij onze interviews en enquêtes opgesteld.

De vragen voor de interviews zijn als volgt:

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?
2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?
3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?
4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?
5. Waar komt dit beeld vandaan?
6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?
7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

Enquêtes

Voor het opstellen van de enquêtes hebben we de uitkomsten van de interviews gebruikt.

De enquêtes zijn vervolgens opgesteld aan de hand van het model van Baarda, De Goede en Kalmijn (“Basisboek Enquêteren”, Baarda, De Goede en Kalmijn, tweede druk 2007).

Zo zijn wij begonnen met het definiëren van begrippen en hebben we deze onderverdeeld in dimensies. Vervolgens werden deze dimensies onderverdeeld in indicatoren waarna wij aan de hand van deze indicatoren de enquêtevragen opgesteld hebben. De uitgebreide uitwerking hiervan is als bijlage bij dit onderzoek terug te vinden. De enquête vragen zijn veelal gesloten, maar waar nodig

hebben wij ook voor open vragen gekozen. Nadeel hiervan is dat deze in verhouding moeilijker te verwerken zijn.

Enquêtes kunnen op vele verschillende manieren verspreid en geretourneerd worden. Wij hebben ervoor gekozen de enquêtes af te nemen tijdens lessen. Omdat studenten dan aanwezig zijn, zullen ze waarschijnlijk de tijd nemen om de enquête serieus in te vullen. Daarnaast is er in de rol van onderzoeker weinig last van non-respons. De enquêtes kunnen namelijk meteen weer worden ingeleverd. Dat is meteen het derde voordeel, als onderzoeker hoeft er niet te worden gewacht op de resultaten, deze zijn er vrijwel meteen.

Voorbereidend heeft dit ons wel veel werk gekost. Het afnemen van enquêtes op het Windesheim verliep voorspoedig. Wij hadden al contacten met docenten waarbij wij in de door hun gegeven les enquêtes af mochten nemen. Het bleek in de praktijk lastig contacten te leggen met het Deltion College. We hebben uiteindelijk gebruik gemaakt van de “sneeuwbal-methode” (Verhoeven N, tweede herziene druk, 2007). Hiervoor hebben we eerst studenten van het Windesheim benaderd, die ons gegevens van studenten van het Deltion konden verschaffen. Deze gegevens hebben wij gebruikt voor het afnemen van de interviews. Daarnaast hebben wij bij het congres over vrijetijdsbesteding op het Deltion College, de onderwijsmanager van de sector “zorg en welzijn” aangesproken, die ons vervolgens heeft geïntroduceerd bij verschillende docenten die ons toelieten in de lessen om ook hier enquêtes af te nemen.

Bij aanvang van ons onderzoek was gepland studenten in het laatste jaar van de opleidingen Sociaal Agogisch Werker en Sociaal Pedagogische Hulpverlening te enquêteren die de richting gehandicaptenzorg hadden gekozen. In de praktijk bleek, dat op zowel het HBO als het MBO betrekkelijk weinig studenten hadden gekozen voor de richting “gehandicaptenzorg”. Deze aantallen waren zo klein, dat een betrouwbaar onderzoek aan de hand van deze gegevens niet uitgevoerd zou kunnen worden.

Daarom hebben we in overleg met de opdrachtgever besloten ook bij de studenten in het laatste jaar van de opleidingen te kiezen voor een gemengde groep, studenten in verschillende richtingen. Zo is het wel mogelijk te vergelijken wat het verschil is in de beeldvorming, tussen studenten in het eerste en het laatste jaar van de opleidingen.

Voor de benodigde data hebben wij in totaal honderd bruikbare enquêtes verwerkt, waarvan vijftientig per categorie van de in totaal vier verschillende categorieën. Deze categorieën zijn: studenten in het eerste jaar van de opleiding Sociaal Agogisch werker, studenten in het laatste jaar van de opleiding Sociaal Agogisch Werker, studenten in het eerste jaar van de opleiding Sociaal Pedagogisch Hulpverlener en studenten in het laatste jaar van de opleiding Sociaal Pedagogisch Hulpverlener. Om deze verkregen data goed te kunnen verwerken hebben wij een korte cursus SPSS gevolgd bij Arnout Schuitema. Met behulp van dit programma zijn wij in staat gesteld een duidelijk overzicht van de verkregen data te kunnen presenteren.

Resultatenbeschrijving

In dit hoofdstuk vindt u de resultaten van de vragen uit de afgenomen enquêtes.

Voor ons onderzoeksproject hebben we 134 studenten geënkquêteerd. Daaruit hebben wij 100 bruikbare enquêtes gehaald voor de verwerking van de gegevens. De andere 34 afgenomen enquêtes waren onbruikbaar door het niet invullen van vragen. Van de 100 enquêtes zijn er 25 eerstejaars SAW studenten, 25 laatstejaars SAW studenten, 25 eerstejaars SPH studenten en 25 laatstejaars SPH studenten.

1. *Hoeveel van de 100 geënkquêteerde studenten hebben persoonlijke ervaring met de gehandicaptenzorg?*

Van de 100 geënkquêteerde studenten heeft 30% persoonlijke ervaring met de gehandicaptenzorg. Onder persoonlijke ervaring verstaan wij: ervaring met de gehandicaptenzorg met betrekking tot vader/moeder, broer(tje)/zus(je), overige familieleden, vrienden, partner of andere bekenden. Opvallend hierbij is, dat van de SPH studenten in het laatste jaar en de SAW studenten in het eerste en laatste jaar van de opleiding 36% persoonlijke ervaring met de gehandicaptenzorg hebben, hoewel de studenten in het eerste jaar van de SPH maar voor slechts 12% persoonlijke ervaring met de gehandicaptenzorg hebben.

2. *Hoeveel procent van de 100 geënkquêteerde studenten heeft werkervaring binnen de gehandicaptenzorg?*

Van de geënkquêteerde studenten heeft 51% werkervaring binnen de gehandicaptenzorg.

Per categorie:

Studenten in het eerste jaar van de opleiding SAW: 48% (12 van de 25)

Studenten in het laatste jaar van de opleiding SAW: 72% (18 van de 25)

Studenten in het eerste jaar van de opleiding SPH: 20% (5 van de 25)

Studenten in het laatste jaar van de opleiding SPH: 64% (16 van de 25)

94% Van de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg geeft aan de ervaring (onder andere) opgedaan te hebben in de rol als stagiair(e). 41% Van de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg heeft deze ervaring (onder andere) opgedaan in de rol van werknemer. Daarnaast geeft 22% van de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg aan deze ervaring (onder andere) opgedaan te hebben als vrijwilliger.

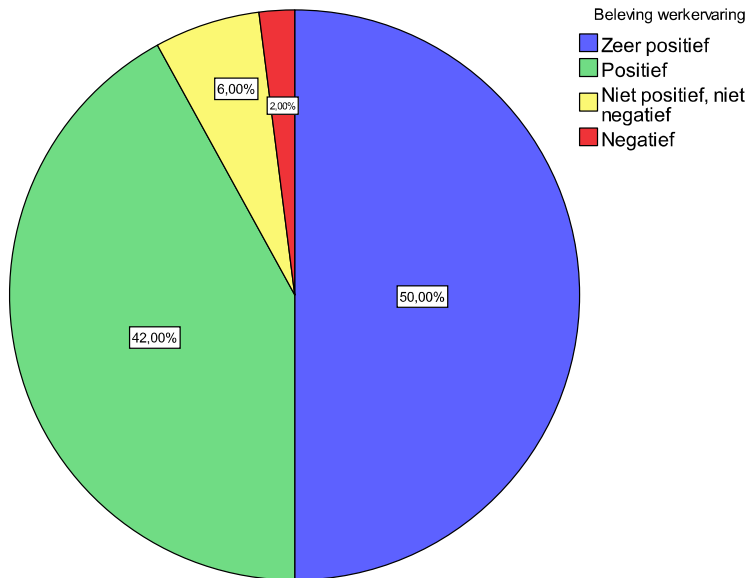
3. *In welke rol hebben de geënkquêteerde studenten met werkervaring deze ervaring opgedaan?*

De 51 geënkquêteerde studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg hebben deze ervaring opgedaan in de volgende rol(len):

Ervaring opgedaan in de rol van:	Aantal procenten van de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg:
Werknemer	41,2%
Vrijwilliger	21,6%
Stagiair(e)	94,1%
Anders	0%

4. *Hoe hebben de geënquêteerde studenten met werkervaring deze ervaring beleefd?*

Van de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg geeft 50% aan deze ervaring als zeer positief te hebben beleefd, 42% van de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg geeft aan de ervaring als positief te hebben beleefd. 6% van deze studenten is over de ervaring niet positief, maar ook niet negatief en slechts 2% heeft de werkervaring als negatief beleefd. (zie onderstaand diagram)

5. *Waar denken de geënquêteerde studenten aan bij de term 'gehandicaptenzorg'?*

Om de beeldvorming over de gehandicaptenzorg te onderzoeken hebben wij een enquêtevraag opgesteld. Deze luidt: 'Waar denkt u aan bij de term gehandicaptenzorg'? Vervolgens konden ze bij verschillende begrippen een score geven van 1 tot en met 5, waarbij 1 staat voor helemaal oneens en 5 voor helemaal mee eens. De exacte uitkomsten van dit onderdeel zijn terug te vinden in de tabellen op de volgende pagina.

Wat hierbij opvalt:

- De geënquêteerde SPH studenten denken bij gehandicapten meer aan 'kwijlende mensen' dan de geënquêteerde SAW studenten.
- De geënquêteerde SPH studenten denken bij gehandicapten meer aan cliënten die 24-uurs begeleiding nodig hebben dan de geënquêteerde SAW studenten.
- De geënquêteerde SAW studenten denken bij gehandicapten meer aan cliënten met ADHD, ASS (stoornis in het Autisme Spectrum) of met het syndroom van Down dan de geënquêteerde SPH studenten.
- De geënquêteerde SAW studenten denken bij gehandicapten meer aan mensen met een problematische thuissituatie dan de geënquêteerde SPH studenten.
- Van alle geënquêteerde studenten zowel SAW als SPH denken er geen bij gehandicapten aan mensen die 24 uur per dag in bed liggen.

Beeldvorming van de geënquêteerde SAW en SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleiding		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	Agressieve mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (onder de 85)	Minder zelfstandigemensen
SAW	Mean	2,60	4,06	2,98	2,88	3,54	3,86
	N	50	50	50	50	50	50
	Std. Deviation	1,107	,767	,795	,982	,788	,670
SPH	Mean	2,74	3,80	2,94	2,96	3,90	4,06
	N	50	50	50	50	49	50
	Std. Deviation	,944	,571	,767	,807	,797	,652
Total	Mean	2,67	3,93	2,96	2,92	3,72	3,96
	N	100	100	100	100	99	100
	Std. Deviation	1,025	,685	,777	,895	,809	,665

Beeldvorming van de geënquêteerde SAW en SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleiding		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen Met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen met een problematische thuissituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijkheden
SAW	Mean	2,72	2,80	3,98	3,58	2,36	1,65	4,22
	N	50	50	49	50	50	49	50
	Std. Deviation	1,031	,969	,661	,810	,898	,855	,910
SPH	Mean	2,92	2,18	3,72	3,16	2,32	1,72	4,04
	N	50	50	50	50	50	50	50
	Std. Deviation	,922	,720	,809	,912	,868	,858	,638
Total	Mean	2,82	2,49	3,85	3,37	2,34	1,69	4,13
	N	100	100	99	100	100	99	100
	Std. Deviation	,978	,904	,747	,884	,879	,853	,787

Bij de vergelijking tussen eerstejaars en laatstejaars SAW studenten is opvallend dat de geënquêteerde laatstejaars SAW studenten het met bijna alle begrippen meer eens zijn dan de geënquêteerde eerstejaars SAW studenten. Alleen bij de begrippen 'mensen met een laag IQ' en 'mensen die 24 uur per dag in bed liggen' gaven de geënquêteerde laatstejaars studenten een lagere score aan dan de geënquêteerde eerstejaars SAW studenten.

Voor de exacte resultaten zie onderstaande tabellen.

Beeldvorming van de geënquêteerde SAW studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	Agressieve mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (onder de 85)	Minder zelfstandige mensen
eerste jaar	Mean	2,36	3,96	2,80	2,80	3,60	3,80
	N	25	25	25	25	25	25
	Std.	,995	,841	,577	,913	,707	,707
	Deviation						
laatste jaar	Mean	2,84	4,16	3,16	2,96	3,48	3,92
	N	25	25	25	25	25	25
	Std.	1,179	,688	,943	1,060	,872	,640
	Deviation						
Total	Mean	2,60	4,06	2,98	2,88	3,54	3,86
	N	50	50	50	50	50	50
	Std.	1,107	,767	,795	,982	,788	,670
	Deviation						

Beeldvorming van de geënquêteerde SAW studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen met een problematische thuissituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijkheden
eerste jaar	Mean	2,68	2,56	3,96	3,40	2,24	1,76	4,04
	N	25	25	24	25	25	25	25
	Std.	,900	,961	,751	,866	,970	,970	,889
	Deviation							
laatste jaar	Mean	2,76	3,04	4,00	3,76	2,48	1,54	4,40
	N	25	25	25	25	25	24	25
	Std.	1,165	,935	,577	,723	,823	,721	,913
	Deviation							
Total	Mean	2,72	2,80	3,98	3,58	2,36	1,65	4,22
	N	50	50	49	50	50	49	50
	Std.	1,031	,969	,661	,810	,898	,855	,910
	Deviation							

Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SPH studenten en laatstejaars SPH studenten?

Om de beeldvorming over de gehandicaptenzorg te onderzoeken hebben wij een enquêtevraag opgesteld. Deze luidt: 'Waar denkt u aan bij de term gehandicaptenzorg'? Vervolgens konden ze bij verschillende begrippen een score geven van 1 tot en met 5, waarbij 1 staat voor helemaal oneens en 5 voor helemaal mee eens. De exacte uitkomsten van dit onderdeel zijn terug te vinden in de tabellen op de volgende pagina.

Opvallend is dat van de geënquêteerde SPH studenten de laatstejaars studenten het over het algemeen minder eens zijn met de genoemde begrippen. Alleen met de begrippen 'mensen met een laag IQ', 'mensen met ADHD', mensen met het syndroom van Down' en 'mensen met mogelijkheden' zijn de geënquêteerde laatstejaars SPH studenten het meer eens dan de geënquêteerde eerstejaars SPH studenten. (zie de tabellen op de volgende pagina)

Beeldvorming van de geënquêteerde SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	Agressieve mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (onder de 85)	Minder zelfstandige mensen
eerste jaar	Mean	3,12	4,00	3,08	3,16	3,72	4,12
	N	25	25	25	25	25	25
	Std.	,781	,500	,759	,746	,843	,600
	Deviation						
laatste jaar	Mean	2,36	3,60	2,80	2,76	4,08	4,00
	N	25	25	25	25	24	25
	Std.	,952	,577	,764	,831	,717	,707
	Deviation						
Total	Mean	2,74	3,80	2,94	2,96	3,90	4,06
	N	50	50	50	50	49	50
	Std.	,944	,571	,767	,807	,797	,652
	Deviation						

Beeldvorming van de geënquêteerde SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen met een problematische thuissituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijkheden
eerste jaar	Mean	3,04	2,16	3,60	3,20	2,40	1,96	3,92
	N	25	25	25	25	25	25	25
	Std.	1,098	,688	,957	,866	,764	,889	,572
	Deviation							
laatste jaar	Mean	2,80	2,20	3,84	3,12	2,24	1,48	4,16
	N	25	25	25	25	25	25	25
	Std.	,707	,764	,624	,971	,970	,770	,688
	Deviation							
Total	Mean	2,92	2,18	3,72	3,16	2,32	1,72	4,04
	N	50	50	50	50	50	50	50
	Std.	,922	,720	,809	,912	,868	,858	,638
	Deviation							

Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SPH en SAW studenten en de laatstejaars SPH en SPW studenten?

Om de beeldvorming over de gehandicaptenzorg te onderzoeken hebben wij een enquêtevraag opgesteld. Deze luidt: 'Waar denkt u aan bij de term gehandicaptenzorg'? Vervolgens konden ze bij verschillende begrippen een score geven van 1 tot en met 5, waarbij 1 staat voor helemaal oneens en 5 voor helemaal mee eens. De exacte uitkomsten van dit onderdeel zijn terug te vinden in onderstaande tabellen.

Opvallend is dat van de geënquêteerde studenten de laatstejaars studenten meer denken aan mensen met een laag IQ, mensen met mogelijkheden en mensen met ADHD bij de term 'gehandicaptenzorg' dan de geënquêteerde eerstejaars studenten. Daarnaast denken de geënquêteerde laatstejaars studenten minder aan rolstoelafhankelijke mensen en mensen die 24 uur per dag in bed liggen bij de term 'gehandicaptenzorg' dan de geënquêteerde eerstejaars studenten. Zie onderstaande tabellen.

Beeldvorming van de geënquêteerde eerste- en laatstejaars SAW en SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	Agressieve mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (< 85)	Minder zelfstandige mensen
eerste jaar	Mean	2,74	3,98	2,94	2,98	3,66	3,96
	N	50	50	50	50	50	50
	Std. Deviation	,965	,685	,682	,845	,772	,669
laatste jaar	Mean	2,60	3,88	2,98	2,86	3,78	3,96
	N	50	50	50	50	49	50
	Std. Deviation	1,088	,689	,869	,948	,848	,669
Total	Mean	2,67	3,93	2,96	2,92	3,72	3,96
	N	100	100	100	100	99	100
	Std. Deviation	1,025	,685	,777	,895	,809	,665

Beeldvorming van de geënquêteerde eerste- en laatstejaars SAW en SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen met een problematische thuissituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijkheden
eerste jaar	Mean	2,86	2,36	3,78	3,30	2,32	1,86	3,98
	N	50	50	49	50	50	50	50
	Std.	1,010	,851	,872	,863	,868	,926	,742
	Deviation							
laatste jaar	Mean	2,78	2,62	3,92	3,44	2,36	1,51	4,28
	N	50	50	50	50	50	49	50
	Std.	,954	,945	,601	,907	,898	,739	,809
	Deviation							
Total	Mean	2,82	2,49	3,85	3,37	2,34	1,69	4,13
	N	100	100	99	100	100	99	100
	Std.	,978	,904	,747	,884	,879	,853	,787
	Deviation							

6. Welk gevoel roept de term gehandicaptenzorg op bij de geënquêteerde studenten?

Het gevoel dat de term gehandicaptenzorg oproept bij de geënquêteerde studenten staat in onderstaande tabel beschreven.

Welk gevoel	Eerstejaars SAW	Laatstejaars SAW	Eerstejaars SPH	Laatstejaars SPH
Zeer positief	16%	32%	4%	4%
Positief	36%	28%	40%	40%
Neutraal	44%	40%	52%	44%
Negatief	4%	0%	4%	12%
Zeer negatief	0%	0%	0%	0%

Voor geënquêteerde studenten *met* werkervaring is opvallend dat de term gehandicaptenzorg bij 45,1% van hen een positief gevoel oproept.

Van deze groep studenten heeft 5,9% een negatief gevoel bij de term gehandicaptenzorg. (zie onderstaande tabel)

Welk gevoel roept de term GHZ op bij de geënquêteerde studenten *met* werkervaring?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Een zeer positief gevoel	13	25,5	25,5	25,5
	Een positief gevoel	23	45,1	45,1	70,6
	Geen positief, geen negatief gevoel	12	23,5	23,5	94,1
	Een negatief gevoel	3	5,9	5,9	100,0
	Total	51	100,0	100,0	

Bij de geënquêteerde studenten *zonder* werkervaring binnen de gehandicaptenzorg roept de term gehandicaptenzorg bij 67,3% een neutraal op. Van deze groep heeft 26,5% een positief gevoel, 4,1% heeft een negatief gevoel en 2,0% heeft een zeer positief gevoel bij de term gehandicaptenzorg.(zie onderstaande tabel)

Welk gevoel roept de term GHZ op bij de geënquêteerde studenten *zonder* werkervaring?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Een zeer positief gevoel	1	2,0	2,0	2,0
	Een positief gevoel	13	26,5	26,5	28,6
	Geen positief, geen negatief gevoel	33	67,3	67,3	95,9
	Een negatief gevoel	2	4,1	4,1	100,0
	Total	49	100,0	100,0	

Van de geënquêteerde studenten *met* persoonlijke ervaring met betrekking tot de gehandicaptenzorg geeft 40% aan een positief gevoel te hebben bij de term gehandicaptenzorg.

Welk gevoel roept de term GHZ op bij de geënquêteerde studenten *met* persoonlijke ervaring binnen de gehandicaptenzorg?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Een zeer positief gevoel	8	26,7	26,7	26,7
Een positief gevoel	12	40,0	40,0	66,7
Geen positief, geen negatief gevoel	8	26,7	26,7	93,3
Een negatief gevoel	2	6,7	6,7	100,0
Total	30	100,0	100,0	

Van de geënquêteerde studenten *zonder* persoonlijke ervaring met betrekking tot de gehandicaptenzorg heeft 52,9% een neutraal gevoel, 34,3% een positief gevoel bij de term gehandicaptenzorg.

Welk gevoel roept de term GHZ op bij de geënquêteerde studenten *zonder* persoonlijke ervaring binnen de gehandicaptenzorg?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Een zeer positief gevoel	6	8,6	8,6	8,6
Een positief gevoel	24	34,3	34,3	42,9
Geen positief, geen negatief gevoel	37	52,9	52,9	95,7
Een negatief gevoel	3	4,3	4,3	100,0
Total	70	100,0	100,0	

7. *Welke emotie roept de term gehandicaptenzorg op bij de geënquêteerde studenten?*
 Bij de vraag welk gevoel de term 'gehandicaptenzorg' bij de geënquêteerde studenten oproept, antwoord 45% dat dit geen positief maar ook geen negatief gevoel oproept. 36% Geeft aan dat de term gehandicaptenzorg een positief gevoel bij hen oproept, 14% geeft aan een zeer positief gevoel te hebben bij de term gehandicaptenzorg, 5% een negatief gevoel. Tijdens het afnemen van de interviews gaven veel studenten aan dat gehandicapten vrolijke mensen zijn, van wie je veel terug krijgt. Hiermee doelden de studenten op dankbaarheid, respect en liefde.

In de enquêtes gaven de eerstejaars studenten SAW aan dat de volgende emoties bij hen werden opgeroepen bij de term gehandicaptenzorg (hierbij mochten zij de 3 meest passende emoties kiezen):

Acceptatie: 76%

Afgunst: 0%

Angst: 4%

Bewondering: 80%

Haat: 0%

Hoop: 40%

Jaloezie: 0%

Liefde: 44%

Minachting: 0%

Schaamte: 8%

Schuldgevoel: 0%

Spijt: 0%

Trots: 32%

Anders: 0%

In de enquêtes gaven de laatstejaars studenten SAW aan dat de volgende emoties bij hen werden opgeroepen bij de term gehandicaptenzorg (hierbij mochten zij de 3 meest passende emoties kiezen):

Acceptatie: 62,5%

Afgunst: 0%

Angst: 0%

Bewondering: 87,5%

Haat: 0%

Hoop: 20,8%

Jaloezie: 0%

Liefde: 58,3%

Minachting: 0%

Schaamte: 0%

Schuldgevoel: 4,2%

Spijt: 0%

Trots: 58,3%

Anders: 4,2%

In de enquêtes gaven de eerstejaars studenten SPH aan dat de volgende emoties bij hen werden opgeroepen bij de term gehandicaptenzorg (hierbij mochten zij de 3 meest passende emoties kiezen):

Acceptatie: 64%

Afgunst: 4%

Angst: 20%

Bewondering: 80%

Haat: 0%

Hoop: 28%

Jaloezie: 4%

Liefde: 36%

Minachting: 0%
Schaamte: 8%
Schuldgevoel: 16%
Spijt: 0%
Trots: 12%
Anders: 8%

In de enquêtes gaven de laatstejaars studenten SPH aan dat de volgende emoties bij hen werden opgeroepen bij de term gehandicaptenzorg (hierbij mochten zij de 3 meest passende emoties kiezen):

Acceptatie: 76%
Afgunst: 4%
Angst: 8%
Bewondering: 80%
Haat: 0%
Hoop: 20%
Jaloezie: 4%
Liefde: 44%
Minachting: 8%
Schaamte: 8%
Schuldgevoel: 0%
Spijt: 0%
Trots: 8%
Anders: 20%

Het totaaloverzicht van de antwoorden van de geënquêteerde studenten op deze vraag:

Acceptatie: 69,7%
Afgunst: 2%
Angst: 8,1%
Bewondering: 81,8%
Haat: 0%
Hoop: 27,3%
Jaloezie: 2%
Liefde: 45,5%
Minachting: 2%
Schaamte: 6,1%
Schuldgevoel: 5,1%
Spijt: 0%
Trots: 27,3%
Anders: 8,1%

8. *In hoeverre spelen de volgende informatiebronnen een rol bij het vormen van het beeld van de geënquêteerde studenten over de gehandicaptenzorg?*

Binnen de vier verschillende categorieën (eerstejaars studenten van de opleiding SAW, laatstejaars studenten van de opleiding SAW, eerstejaars studenten van de opleiding SPH en laatste jaar studenten van de opleiding SPH) waren er slechts kleine verschillen. Over het geheel viel op te merken dat de Radio bijna geen rol speelt in het vormen van een beeld over de gehandicaptenzorg bij de geënquêteerde studenten. Onderwijs en boeken spelen wel een grote rol in de informatievoorziening over de gehandicaptenzorg. De krant heeft, evenals folders en tijdschriften weinig invloed op de informatievoorziening over de gehandicaptenzorg.

De televisie, het internet, familie, vrienden/kennissen spelen een matige rol in de informatievoorziening over de gehandicaptenzorg voor de geënquêteerde studenten.

Welke informatiebronnen spelen mee in het vormen van een beeld over de gehandicaptenzorg

Opleiding	Krant	Televisie	Radio	Internet	Familie	Vrienden / kennissen	Tijdschrift en / folders	Onderwijs / boeken
SAW Mean	1,44	2,06	1,24	1,88	2,06	2,04	1,58	2,30
N	50	50	50	50	50	50	50	50
Std. Deviation	,541	,586	,517	,689	,793	,781	,609	,647
SPH Mean	1,50	2,14	1,20	1,90	1,92	2,02	1,68	2,32
N	50	50	50	48	49	50	50	50
Std. Deviation	,614	,670	,535	,751	,812	,742	,653	,653
Total Mean	1,47	2,10	1,22	1,89	1,99	2,03	1,63	2,31
N	100	100	100	98	99	100	100	100
Std. Deviation	,577	,628	,524	,716	,802	,758	,630	,647

9. *Welke studierichting hebben de geënquêteerde studenten gekozen of willen ze gaan kiezen?*

Studenten in het eerste jaar van de opleiding SAW:

Jeugd en gezin: 40,9%

Gehandicaptenzorg 40,9%

Psychiatrie en verslaving: 13,6%

Ouderenzorg: 0%

Anders: 4,5%

Studenten in het laatste jaar van de opleiding SAW:

Jeugd en gezin: 52,2%

Gehandicaptenzorg 39,1%

Psychiatrie en verslaving: 4,3%

Ouderenzorg: 4,3%

Anders: 0%

Studenten in het eerste jaar van de opleiding SPH:

Jeugd en gezin: 50%

Gehandicaptenzorg 0%

Psychiatrie en verslaving: 37,5%

Ouderenzorg: 0%

Anders: 12,5%

Studenten in het laatste jaar van de opleiding SPH:

Jeugd en gezin: 65,2%

Gehandicaptenzorg 26,1%

Psychiatrie en verslaving: 4,3%

Ouderenzorg: 0%

Anders: 4,3%

Overzicht studierichting alle geënquêteerde studenten:

Jeugd en gezin: 52,4%

Gehandicaptenzorg 28,6%

Psychiatrie en verslaving: 13,3%

Ouderenzorg: 1,2%

Anders: 4,8%

Van de geënquêteerde studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg kiest 47,7% voor de richting gehandicaptenzorg, zie de tabel op de volgende pagina.

**Welke studierichting gaan de studenten met werkervaring binnen de
gehandicaptenzorg kiezen of hebben ze gekozen?**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Jeugd & Gezin	18	35,3	40,9	40,9
	Gehandicaptenzorg	21	41,2	47,7	88,6
	Psychiatrie & Verslaving	3	5,9	6,8	95,5
	Ouderenzorg	1	2,0	2,3	97,7
	Anders	1	2,0	2,3	100,0
	Total	44	86,3	100,0	
Missing	999	7	13,7		
Total		51	100,0		

Van de geënquêteerde studenten met persoonlijke ervaring binnen de gehandicaptenzorg kiest 57,7% voor de richting gehandicaptenzorg (zie onderstaande tabel).

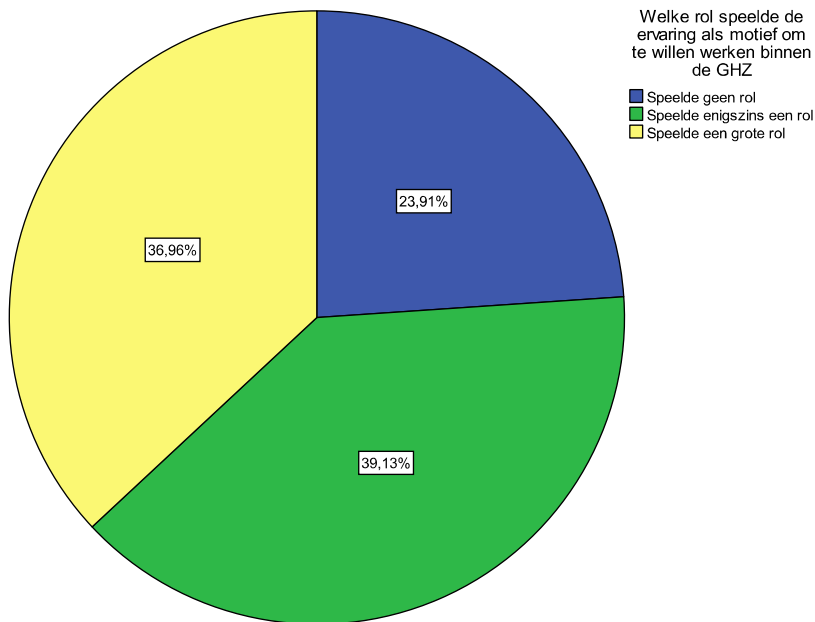
**Gekozen richting van studenten met persoonlijke ervaring binnen de
gehandicaptenzorg.**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Jeugd & Gezin	9	30,0	34,6	34,6
	Gehandicaptenzorg	15	50,0	57,7	92,3
	Psychiatrie & Verslaving	1	3,3	3,8	96,2
	Anders	1	3,3	3,8	100,0
	Total	26	86,7	100,0	
Missing	999	4	13,3		
Total		30	100,0		

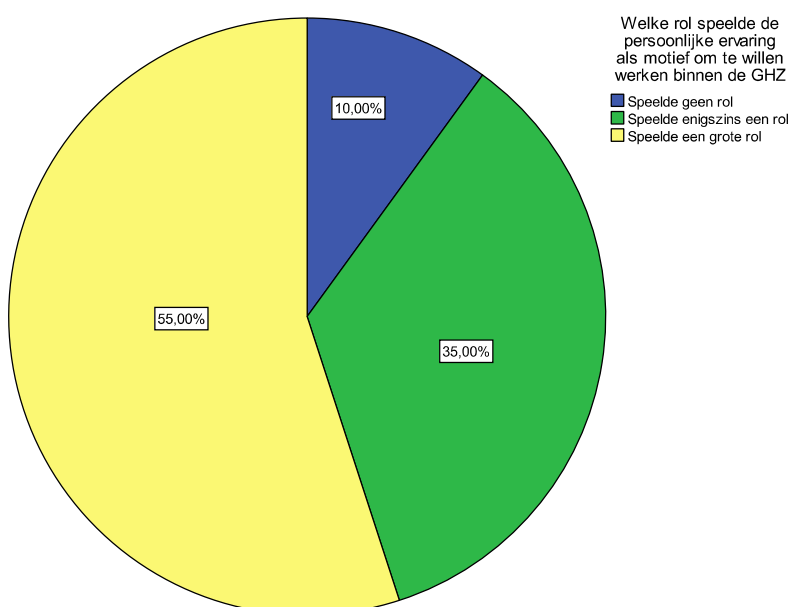
10. Welke rol speelde de ervaring van studenten binnen de gehandicaptenzorg (persoonlijke- en/of werkervaring) als motief om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken?

Om deze vraag te beantwoorden hebben we alleen de resultaten gebruikt van de geënquêteerde studenten met werk- en/of persoonlijke ervaring binnen de gehandicaptenzorg.

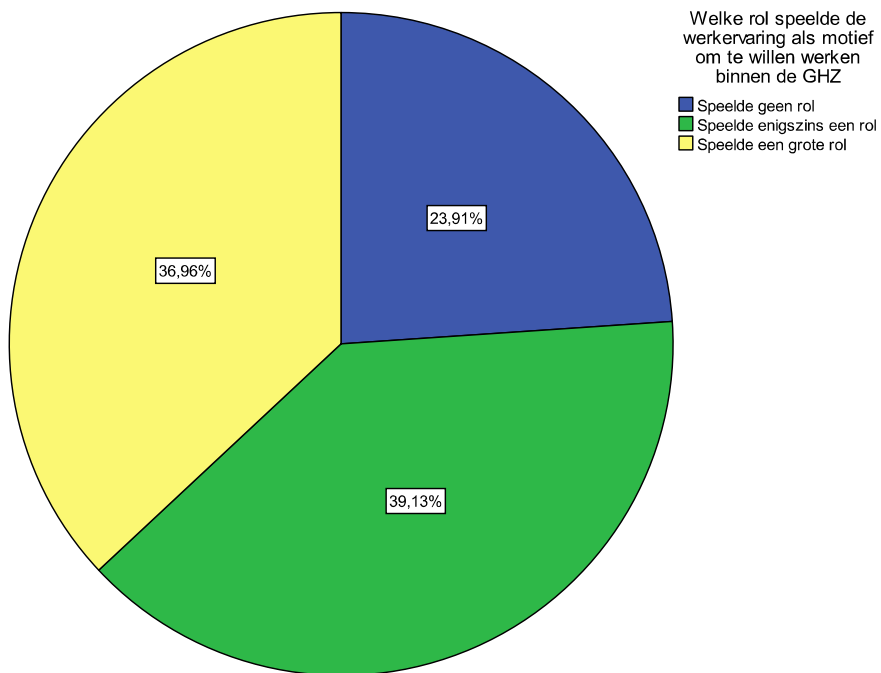
Voor 39,1% van de geënquêteerde studenten speelde de ervaring enigszins een rol als motief om binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken. Voor 37% van de geënquêteerde studenten speelde deze ervaring een grote rol en voor 23,9% van de studenten een kleine rol. Zie onderstaand diagram.

Voor studenten met persoonlijke ervaring binnen de gehandicaptenzorg hebben we dezelfde vergelijking gemaakt, zie onderstaand diagram:

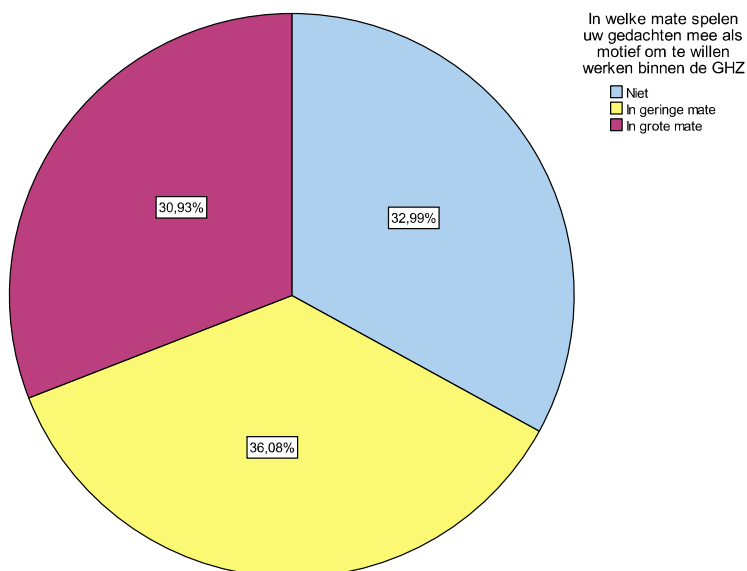

Voor de studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg geldt het volgende diagram:

11. *In welke mate spelen de gedachten van de geënquêteerde studenten mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?*

De gedachten van de geënquêteerde studenten spelen in de volgende mate mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg:

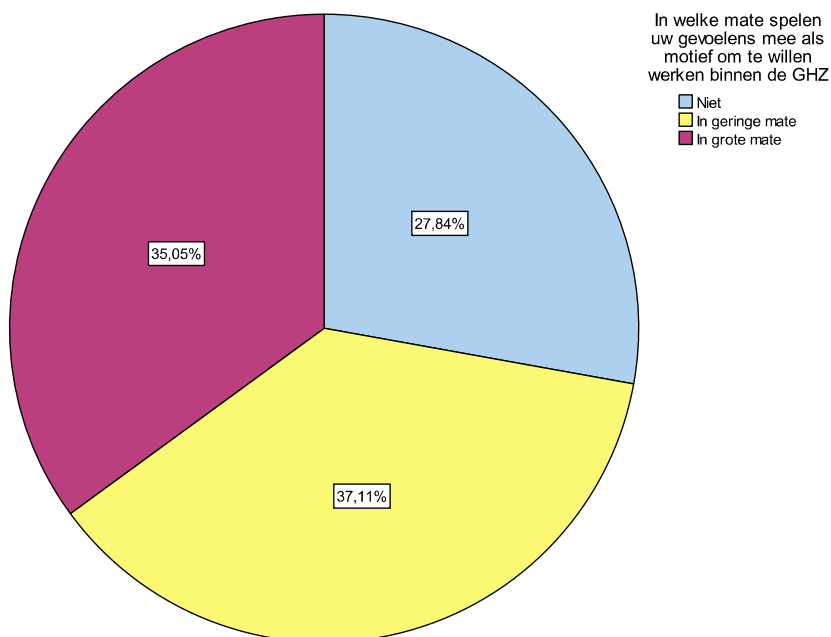

Het grootste gedeelte (40,8%) van de geënquêteerde eerstejaars studenten geeft aan dat de gedachten geen rol spelen als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Van de laatstejaars studenten geeft het grootste gedeelte aan dat de gedachten in grote mate (37,5%) of geringe mate (37,5%) een rol speelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Voor de exacte resultaten van deze enquêtevraag, zie onderstaande tabel.

In welke mate spelen de gedachten van de studenten mee als <i>motief</i> om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg		
	Eerstejaars studenten	Laatstejaars studenten
Niet	40,8%	25,0%
In geringe mate	34,7%	37,5%
In grote mate	24,5%	37,%

12. In welke mate spelen de gevoelens van de geënquêteerde studenten mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?

Van de geënquêteerde studenten spelen de gevoelens in de volgende mate mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg: (Zie onderstaand diagram).

Bij het grootste gedeelte (40,8%) van de geënquêteerde eerstejaars studenten spelen de gevoelens in geringe mate mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Bij het grootste gedeelte (39,6%) van de laatstejaars studenten spelen de gevoelens in grote mate mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. (Zie onderstaande tabel)

In welke mate spelen de gevoelens van de studenten mee als <i>motief</i> om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg		
	Eerstejaars studenten	Laatstejaars studenten
Niet	28,6%	27,1%
In geringe mate	40,8%	33,3%
In grote mate	30,6%	39,6%

13. *In welke mate spelen de volgende informatiebronnen mee als motief voor de geënquêteerde studenten om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?*

Op de vraag in hoeverre iedere informatiebron voor de geënquêteerde studenten meespeelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg antwoordden de studenten als volgt: Voor zowel de SPH als SAW studenten spelen de informatiebronnen televisie, internet, folders en tijdschriften een kleine rol als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Bij de geënquêteerde studenten van de opleiding SAW wordt hierbij ook de krant genoemd. Familie, vrienden, onderwijs en boeken spelen voor de geënquêteerde studenten een matige rol als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. De studenten van de opleiding SAW geven aan dat de radio voor hen geen rol speelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. De studenten van de opleiding SPH geven naast de radio, ook de krant aan als informatiebron die geen rol speelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Voor de exacte resultaten voortvloeiend uit deze vraag, zie de tabel op de volgende pagina.

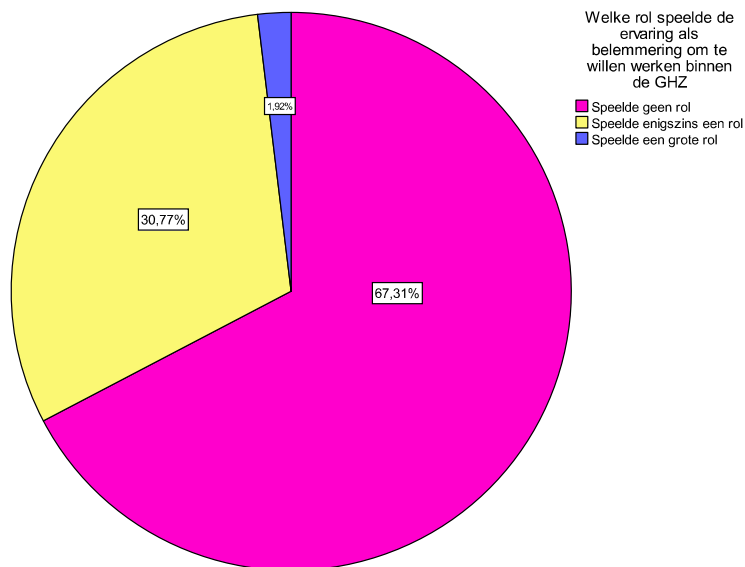
Bij onderstaande tabel is enige informatie nodig. De geënquêteerde studenten konden de verschillende informatiebronnen de score 1, 2 of 3 toekennen. Hierbij stond 1 voor “niet”, 2 voor “in geringe mate” en 3 voor “in grote mate”. De scores in de tabel zijn de gemiddelde scores per onderdeel. (1,16 zou dus als niet bijna niet kunnen worden geïnterpreteerd)

Informatiebronnen gelden als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg

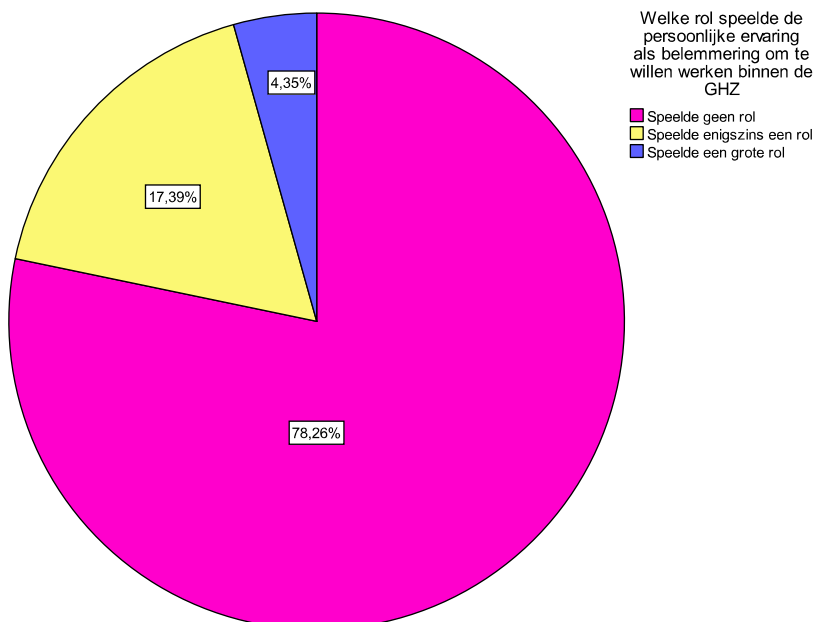
Opleiding	Krant	Televisie	Radio	Internet	Familie	Vrienden/ kennissen	Folders/ tijdschriften	Onderwijs/ boeken
SA Mean	1,31	1,56	1,15	1,71	1,77	1,81	1,35	2,00
W N	48	48	48	48	48	48	48	48
Std. Deviation	,468	,649	,357	,798	,751	,641	,565	,799
SPH Mean	1,23	1,63	1,10	1,60	1,83	1,79	1,35	1,70
N	48	48	48	48	48	48	48	47
Std. Deviation	,425	,703	,371	,707	,834	,849	,526	,689
Tota Mean	1,27	1,59	1,13	1,66	1,80	1,80	1,35	1,85
l N	96	96	96	96	96	96	96	95
Std. Deviation	,447	,674	,363	,752	,790	,749	,542	,757

14. Welke rol speelde de ervaring van de geënquêteerde studenten met (persoonlijke- of werk)ervaring binnen de gehandicaptenzorg als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

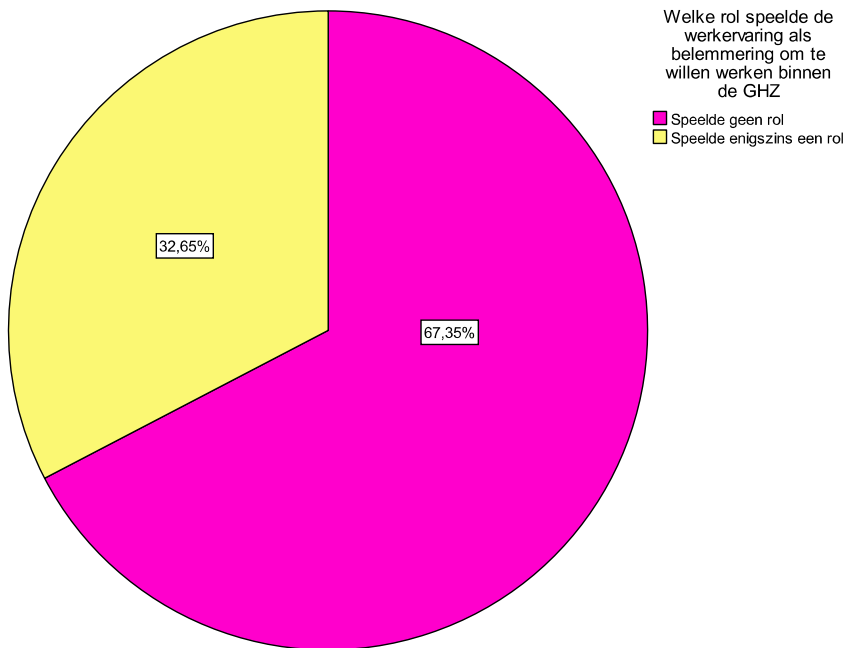
De rol die de ervaring van de geënquêteerde studenten speelt als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg is te vinden in onderstaand diagram

We hebben de studenten met persoonlijke ervaring met betrekking tot de gehandicaptenzorg gevraagd in hoeverre deze ervaring als belemmering geldt om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg. De exacte resultaten zijn te vinden in onderstaand diagram.

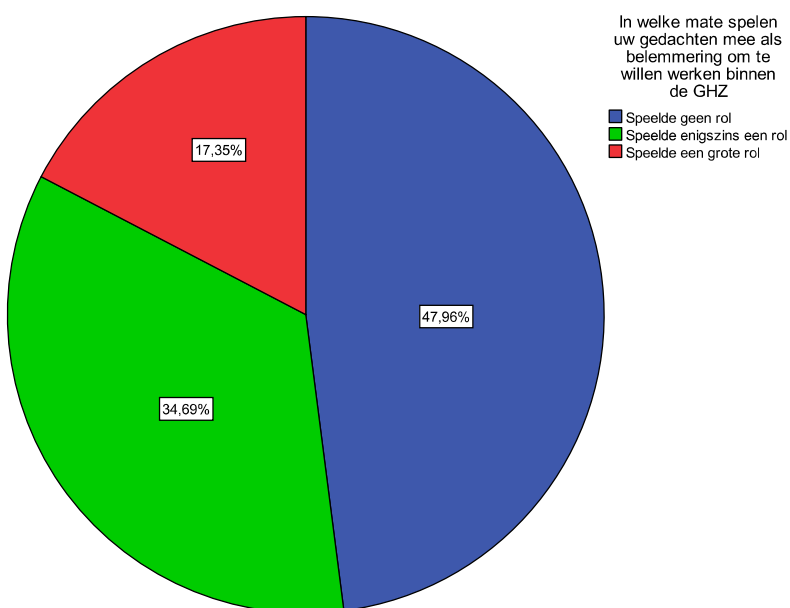

We hebben de studenten met werkervaring met betrekking tot de gehandicaptenzorg gevraagd in hoeverre deze ervaring als belemmering geldt om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg. De exacte resultaten zijn te vinden in onderstaand diagram.

15. In welke mate spelen de gedachten van de geënquêteerde studenten mee als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

We hebben de geënquêteerde studenten gevraagd in welke mate hun gedachten meespelen als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg. Voor de resultaten, zie onderstaand diagram.

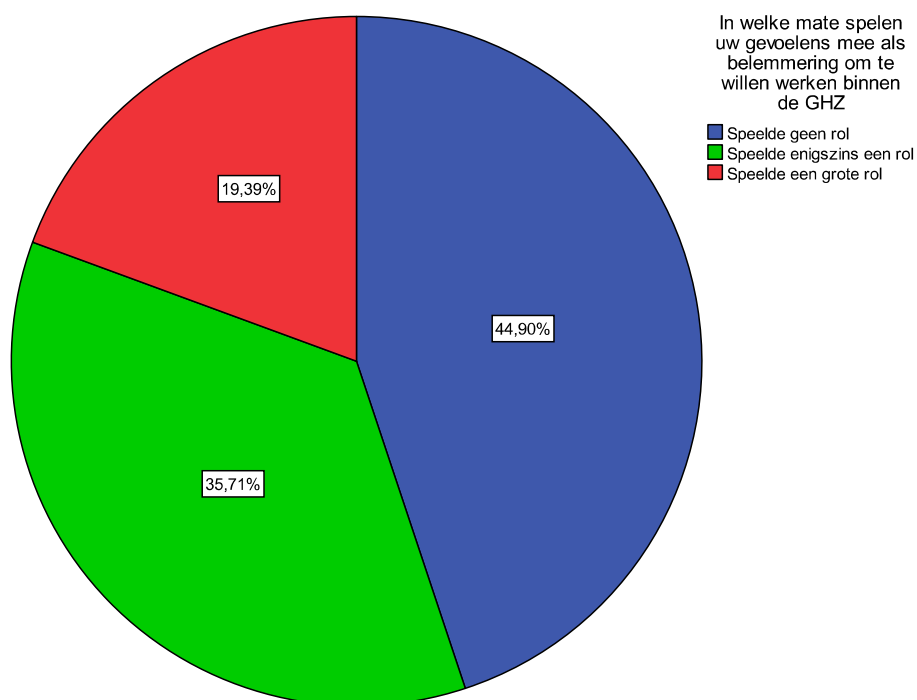

Het grootste gedeelte van zowel de eerstejaars als laatstejaars studenten geven aan dat hun gedachten en gevoelens niet mee spelen als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Zie onderstaande tabel.

In welke mate spelen de gedachten van de studenten mee als <i>belemmering</i> om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg		
	Eerstejaars studenten	Laatstejaars studenten
Niet	40,8%	55,1%
In geringe mate	36,7%	32,7%
In grote mate	22,4%	12,2%

16. *In welke mate spelen de gevoelens van de geënquêteerde studenten mee als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?*

In onderstaande tabel is terug te vinden in welke mate de gevoelens van de geënquêteerde studenten meespelen als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Daarnaast hebben wij onderzocht of er wat betreft dit punt verschillen zijn tussen eerstejaars studenten en laatstejaars studenten. Het verschil hierin blijkt minimaal te zijn, zie onderstaande tabel.

In welke mate spelen de gevoelens van de studenten mee als <i>belemmering</i> om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg		
	Eerstejaars studenten	Laatstejaars studenten
Niet	40,8%	49,0%
In geringe mate	36,7%	34,7%
In grote mate	22,4%	16,3%

17. *In welke mate spelen de volgende informatiebronnen mee als belemmering voor de geënquêteerde studenten om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?*

Op de vraag in hoeverre iedere informatiebron voor de geënquêteerde studenten meespeelt als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg antwoordden de studenten als volgt:

De informatiebronnen de televisie, het internet, de familie, de vrienden/kennissen en het onderwijs/boeken spelen voor zowel SAW als SPH studenten een hele kleine rol als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. De andere informatiebronnen de radio, de krant en folders/tijdschriften spelen geen rol als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Voor de exacte resultaten voortvloeiend uit deze vraag, zie de tabel op de volgende pagina.

Bij onderstaande tabel is enige informatie nodig. De geënquêteerde studenten konden de verschillende informatiebronnen de score 1, 2 of 3 toekennen. Hierbij stond 1 voor “niet”, 2 voor “in geringe mate” en 3 voor “in grote mate”. De scores in de tabel zijn de gemiddelde scores per onderdeel. (1,16 zou dus als niet bijna niet kunnen worden geïnterpreteerd)

Informatiebronnen gelden als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg

Opleiding	Krant	Televisie	Radio	Internet	Familie	Vrienden/ kennissen	Tijdschrift en/ folders	Onderwijs/ boeken
SAW Mean	1,24	1,48	1,16	1,50	1,40	1,48	1,24	1,50
N	50	50	50	50	50	50	50	50
Std. Deviation	,476	,677	,370	,707	,639	,677	,476	,707
SPH Mean	1,39	1,51	1,16	1,39	1,37	1,47	1,33	1,45
N	49	49	49	49	49	49	49	49
Std. Deviation	,571	,617	,373	,533	,668	,739	,625	,679
Total Mean	1,31	1,49	1,16	1,44	1,38	1,47	1,28	1,47
N	99	99	99	99	99	99	99	99
Std. Deviation	,528	,645	,370	,626	,650	,705	,554	,690

18. Hoeveel van de 100 geënquêteerde studenten hebben het congres met betrekking tot vrijetijdsbesteding binnen de gehandicaptenzorg op het Deltion college (15 april 2010) bijgewoond?

Van de 100 geënquêteerde studenten waren er 4 studenten die het congres ‘vrijetijdsbesteding in de gehandicaptenzorg’ op het Deltion college bezocht hebben. Al deze studenten zijn afkomstig van de opleiding SAW. Daarentegen was er geen van de geënquêteerde SPH studenten aanwezig. Van de 4 aanwezige SAW studenten waren er 3 eerstejaars SAW studenten aanwezig en 1 laatstejaars SAW student. Van de aanwezige SAW studenten geven 3 van de 4 studenten aan dat hun beeld van de gehandicaptenzorg door het congres veranderd is. Één studente geeft aan dat ze een positiever beeld ontwikkelt heeft naar aanleiding van het congres. Een tweede SAW student geeft aan dat ze de gehandicapten vrolijke mensen vind, een derde geeft aan dat gehandicapten niet allemaal kwijlen.

Conclusie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk zullen wij antwoord geven op onze onderzoeksvraag: *‘Welke motieven en belemmeringen hebben studenten om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg en welke rol speelt de beeldvorming hierbij?’*.

Allereerst zullen wij de uitkomsten van ons onderzoek onderverdelen in het beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg, de motieven en de belemmeringen. Hierna zullen wij een uiteindelijke conclusie geven. Het antwoord op de onderzoeksvraag hebben wij uit de resultaten, die voortkwamen uit ons onderzoek, verkregen.

Beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg

Er zijn weinig verschillen in de beeldvorming tussen eerstejaars studenten en laatstejaars studenten, of studenten van de opleiding SPH of SAW. Ook tussen de studenten die wel voor de richting gehandicaptenzorg hebben gekozen en de studenten die deze sector niet hebben gekozen zijn weinig verschillen op te merken.

Veel studenten lijken niet te weten dat cliënten met ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) binnen de gehandicaptenzorg vallen. In eerste instantie denken studenten bij de gehandicaptenzorg aan vrolijke mensen, mensen met een lager IQ (lager dan 85), mensen die minder zelfstandig zijn en mensen met het syndroom van Down. Daarnaast denken de studenten (in mindere mate) aan kwijlende mensen, agressieve mensen, rolstoelafhankelijke mensen, mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben en mensen met mogelijkheden.

Studenten hebben bewondering voor de mensen die binnen de gehandicaptenzorg werken. Mensen die in de gehandicaptenzorg werken krijgen veel liefde terug van de cliënten. Daarnaast wordt de emotie acceptatie gekoppeld aan de gehandicaptenzorg, omdat de cliënten en hun omgeving de handicap ‘moeten’ accepteren. Dit moet ook binnen de samenleving een plekje krijgen. Verder werden de emoties hoop, trots en angst gekoppeld aan de gehandicaptenzorg. Het geven van hoop aan cliënten, de trots wanneer cliënten hun doelen bereiken en hun positieve houding. Angst voor het niet begrijpen van de cliënt en voor agressief gedrag.

De informatiebronnen die een rol spelen bij de beeldvorming van studenten van het werk binnen de gehandicaptenzorg zijn in eerste plaats school en boeken. Daarnaast spelen de televisie, het internet, vrienden/kennissen en familie een matige rol bij het vormen van een beeld van studenten van het werk binnen de gehandicaptenzorg. De krant heeft, evenals folders en tijdschriften, weinig invloed op beeldvorming van het werk binnen de gehandicaptenzorg bij studenten.

Het bijwonen van het congres ‘vrijtijdsbesteding binnen de gehandicaptenzorg’ op het Deltion College zou een positieve bijdrage kunnen zijn bij de beeldvorming van studenten van het werk binnen de gehandicaptenzorg. Maar in praktijk is gebleken dat er weinig studenten zijn die het congres bijgewoond hebben.

Motieven

Studenten met persoonlijke- en/of werkervaring binnen de gehandicaptenzorg kiezen eerder voor het werken binnen de gehandicaptenzorg. Dit is dus een motief om te willen werken binnen gehandicaptenzorg. Andere motieven om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg zijn het ontvangen van respect en liefde van de cliënten en de dankbaarheid van de cliënten en hun systeem. Ook het bieden van hoop aan cliënten en hun omgeving dient voor sommige studenten als motief. Een ander motief is de trots van cliënten en hun systeem bij het behalen van doelen, maar ook de trots van de hulpverlener zelf op dat moment.

De volgende informatiebronnen kunnen meespelen als motief te willen werken binnen de gehandicaptenzorg: tv, internet, familie, vrienden/kennissen en onderwijs/boeken.

Belemmeringen

Studenten zonder persoonlijke- en/of werkervaring binnen de sector gehandicaptenzorg hebben een minder positief gevoel hebben bij de term 'gehandicaptenzorg' in vergelijking met studenten met persoonlijke- en/of werkervaring binnen de sector gehandicaptenzorg. Het ontbreken van ervaring kan een belemmering zijn om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Er heerst bij (voornamelijk) eerstejaars studenten een onduidelijk beeld over de sector gehandicaptenzorg. Voornamelijk studenten uit het laatste jaar geven aan dat de sector ook erg breed is. Dit onduidelijke beeld zou een belemmering kunnen vormen voor studenten om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Ook koppelt een (klein) deel van de studenten de emotie angst aan de gehandicaptenzorg, vanwege de agressie van cliënten of de angst om cliënten niet goed aan te voelen. Ook dit kan een belemmering zijn om binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken.

Het werk binnen de gehandicaptenzorg kan fysiek (voornamelijk bij zwaar beperkte cliënten) en mentaal (voornamelijk bij licht beperkte cliënten) erg zwaar zijn. Bij fysiek zwaar werk wordt hier gedacht aan verschonen en tillen. Ook is het volgens veel studenten meer verzorgend dan begeleidend werk, deze factoren spelen voor hen mee als belemmering om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken.

In de enquête hebben wij gevraagd aan de studenten of zij het congres 'vrijtijdsbesteding binnen de gehandicaptenzorg' op het Deltion College bijgewoond hebben. Er waren betrekkelijk weinig studenten die dit congres bijgewoond hebben, namelijk vier van de honderd studenten. De studenten die het congres wel bijgewoond hebben, hebben hierdoor een positiever beeld gekregen over de gehandicaptenzorg. Gebrek aan voorlichting kan dus een belemmering zijn om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Slotconclusie

Uit ons onderzoek is naar voren gekomen dat de beeldvorming van de studenten een grote rol speelt bij het vormen van motieven en belemmeringen om binnen de gehandicaptenzorg te willen werken. Het hebben van persoonlijke- en/of werkervaring binnen de gehandicaptenzorg is een motief voor studenten om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Daarnaast krijgen werknemers binnen de gehandicaptenzorg veel respect, liefde en dankbaarheid van de cliënten wat een motief is om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

De sector gehandicaptenzorg is erg breed. Er heerst bij studenten een onduidelijk beeld over de sector gehandicaptenzorg wat een belemmering is om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Een andere belemmering is de angst voor agressieve cliënten binnen de gehandicaptenzorg of de angst om de cliënten niet goed aan te voelen. De studenten geven aan dat het werk binnen de gehandicaptenzorg fysiek zwaar werk (bij cliënten met een zware beperking) en mentaal zwaar werk (bij cliënten met een lichte beperking) is wat een belemmering is om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Ook vinden studenten dat het werk binnen de gehandicaptenzorg meer verzorgend dan begeleidend werk is wat een belemmering zou kunnen zijn om in deze sector te willen werken.

Aanbevelingen

Voortvloeiend uit dit onderzoek hebben wij een drietal aanbevelingen voor onze opdrachtgever:

1. Verzorg goede voorlichting, waarin voor studenten een duidelijk beeld van de gehandicaptenzorg wordt geschetst. Noem hierbij dat cliënten met ADHD of een stoornis in het autisme spectrum ook binnen de gehandicaptenzorg vallen, want veel studenten lijken dit niet te weten.
2. Zorg dat de studenten bij de voorlichtingen aanwezig zijn, tijdens het congres op het Deltion College bleek dit niet het geval.
3. Wijs studenten op overlappingen binnen verschillende studierichtingen. Zo zijn er op de opleiding SPH de richting “Jeugd & Gezin” en de richting “Gehandicaptenzorg” die elkaar overlappen. Zo kan er in beide richtingen met kinderen worden gewerkt. Studenten die de richting ‘Jeugd & Gezin’ kiezen, geven vaak als motivatie aan deze richting te kiezen vanwege de wens om te willen werken met jonge kinderen. Door verduidelijking van de mogelijkheden binnen de studierichtingen zouden er meer studenten kunnen gaan kiezen voor de richting ‘Gehandicaptenzorg’.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek:

Vervolgonderzoek naar de redenen van studenten om voorlichtingen wel of niet te bezoeken zou wenselijk zijn. Op die manier is het voor SWAL gemakkelijker studenten te motiveren om de voorlichtingen te bezoeken.

Verbeterpunten

We hebben voor ons onderzoek enkele verbeterpunten. Een van deze verbeterpunten is het stellen van meer open vragen in de enquêtes, dit konden wij wegens het ontbreken van voldoende tijd niet uitvoeren, maar hierdoor zou een completer beeld kunnen worden weergegeven. Daarnaast hadden wij voor het maken van afspraken eerder over moeten gaan op het persoonlijk benaderen van onze contactpersonen. Het contact via e-mail en telefoon bleek traag te verlopen en leverde uiteindelijk geen bijdrage aan ons onderzoek.

Als laatst is het u misschien opgevallen dat de antwoorden op de vraag in hoeverre de studenten “mensen met een stoornis in het autisme spectrum” vonden passen binnen de gehandicaptenzorg, niet hebben meegenomen in de gegevensverwerking.

Deze keuze hebben wij gemaakt omdat tijdens de interviews bleek dat veel studenten niet wisten dat deze cliënten ook binnen de gehandicaptenzorg passen, sommige studenten waren het er zelfs beslist mee oneens. Uit de enquêtes kwam echter het tegenovergestelde naar voren. Wij vermoeden dat deze uitslag te maken heeft met onze vraagstelling. De term “stoornis” stuurt de studenten al teveel in een richting. Wanneer wij hadden gevraagd naar “mensen met PDD-NOS”, of “mensen met autisme” hadden wij waarschijnlijk andere resultaten gehad. Deze vraagstelling hadden we vooraf moeten heroverwegen.

Literatuurlijst

- Baarda, D.B., De Goede, M.P.M. (2001) *Basisboek Methoden en Technieken*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.
- Baarda, D.B., De Goede, M.P.M en Kalmijn, M. (2007) *Basisboek Enquêteren*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.
- Baarda, D.B., De Goede, M.P.M, Van der Meer-Middelburg, A.G.E. (2007) *Basisboek interviewen*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.
- Verhoeven, N. (2008) *Wat is onderzoek?*. Amsterdam: Cunera.
- De Vocht, A. (2009) *Basishandboek SPSS 17*. Utrecht: Bijleveld.
- *Van Dale Studiewoordenboek Nederlands* (2006). Utrecht/Antwerpen: Van Dale Lexografie.

Internetsites:

- www.hbo-kennisbank.nl

Bijlage 1

Uitwerking interviews

Interview 1: eerstejaars studente van de opleiding SAW

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De eerstejaars SAW studente vindt de term gehandicaptenzorg erg breed. Ze geeft aan dat er verstandelijke en lichamelijke handicaps zijn. Bij verstandelijke handicaps vindt de eerstejaars SAW studente mensen met Syndroom van Down, Autisme en Gilles de la Tourette horen. Bij de term ‘gehandicaptenzorg’ denkt de eerstejaars SAW studente tevens aan ‘het begeleiden van’ en dagbestedingen.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars SAW studente denkt dat anderen handicaps zien als ‘kwijlers’ die niets kunnen’. De eerstejaars SAW studente is van mening dat mensen weinig afweten van de gehandicaptenzorg.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De eerstejaars SAW studente denkt dat dit beeld vooral van straat komt en uit verhalen die anderen vertellen. Omdat anderen weinig afweten van de gehandicaptenzorg, gaan ze zelf dingen invullen. Daarnaast worden er vaak beelden (bijvoorbeeld in de media) getoond van zwaar verstandelijk handicaps en geen beelden van licht verstandelijke handicaps. De eerstejaars SAW studente denkt dat mensen enkel een beeld hebben van zwaar verstandelijke handicaps hebben, en dit beeld hebben ze dan over de hele gehandicaptenzorg.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

Bij deze vraag geeft de eerstejaars SAW studente als antwoord dat het werk binnen de handicaps erg breed is. Ze denkt dat het werk binnen de handicaps zorg het begeleiden van verstandelijke handicaps is. Daarnaast is er ook dagbesteding voor handicaps. Volgens haar is ook binnen de dagbesteding het begeleiden van cliënten het werk van de begeleid(st)ers.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

De eerstejaars SAW student heeft dit beeld opgedaan d.m.v. eigen stage-ervaring. Voordat ze begon met de opleiding had ze totaal geen beeld van de gehandicaptenzorg.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars SAW studente zegt dat het werken binnen de gehandicaptenzorg veel energie kost, maar je krijgt er veel waardering voor terug van de cliënten. Daarbij geeft de eerstejaars SAW studente aan dat het werk binnen de gehandicaptenzorg elke dag anders is. En dit spreekt de eerstejaars SAW studente erg aan.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

Voor de eerstejaars SAW studente zou voor haar de verzorging van cliënten een reden zijn om niet te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. De eerstejaars SAW student zegt niet zo’n verzorgend type te zijn. Omdat zwaar verstandelijke handicaps veel verzorging nodig hebben, zou ze niet met deze doelgroep willen werken.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de eerstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: De eerstejaars SAW student ziet op deze foto een vrouw die bij een donker meisje het haar in vlecht.

Foto 2: Op deze foto ziet de eerstejaars SAW studente een jongen die geconcentreerd met een auto speelt.

Foto 3: Hierop ziet de 1ste jaar SAW studente een meisje met het syndroom van Down. Dit ziet ze aan de ogen, het gezicht en aan het steile haar van het meisje.

Foto 4: de eerstejaars SAW studente ziet op deze foto een autistische jongen die de vissen voert. Hij heeft een specifiek onderwerp waar hij mee bezig is, namelijk de vissen.

Foto 5: Op deze foto ziet de eerstejaars SAW studente een begeleidster met een meisje met syndroom van Down. Dit ziet de eerstejaars SAW studente aan het gezicht van het meisje. Het meisje met het syndroom van Down is wat aan het maken.

Foto 6: De eerstejaars SAW studente ziet een vrouw die iets creatiefs aan doen is. De eerstejaars SAW studente denkt hierbij aan creatieve therapie.

Foto 7: Hierop ziet de eerstejaars SAW studente een meneer die een krant leest in het bejaardentehuis.

Foto 8: Op deze foto ziet de eerstejaars SAW studente een enthousiaste jongen met een verstandelijke beperking.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

Foto 5 spreekt de eerstejaars SAW studente het meest aan. Ze ziet hierop een meisje die begeleid wordt. De eerstejaars SAW studente wil zelf ook iets met dagbesteding gaan doen.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

Foto 5 spreekt de eerstejaars SAW studente het minst aan. Dit omdat ze later niet met ouderen wil gaan werken.

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

De eerstejaars SAW studente vindt foto 5 het meest bij de gehandicaptenzorg passen. Ze ziet hierop dat een gehandicapte begeleidt wordt.

Interview 2: eerstejaars student van de opleiding SAW

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De eerstejaars studente denkt bij de term gehandicaptenzorg aan vermoeiend werk en mensen die minder zelfstandig zijn dan ‘normale’ mensen. Ze denkt dat er binnen de gehandicaptenzorg meer voor de cliënten gezorgd moet worden als in de jeugdzorg en er twee keer zoveel werk moet worden verricht door de begeleiding.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente denkt dat andere mensen bij de term ‘gehandicaptenzorg’ denken aan mensen met spasme, kwijlende mensen en mensen die niet voor zichzelf kunnen zorgen. Ze zullen volgens haar denken aan mensen die de hele dag een begeleid(st)er bij zich hebben.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De eerstejaars studenten denken dat dit beeld voornamelijk voortkomt uit publicaties van de media en het niet inleven in de doelgroep van mensen. Doordat mensen zich niet inleven in de doelgroep weten ze er volgens haar weinig van en ontstaat een verkeerd beeld.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente denkt dat er een vooroordeel bestaat over mensen die in de gehandicaptenzorg werken, dat zouden volgens haar voornamelijk vrouwen bare leeftijd zijn. Zij kan zich hierin wel vinden. Daarnaast is het beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg voor haar het begeleiden van mensen, veel helpen bij dingen.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

Het beeld van de eerstejaars studente komt voort uit verhalen van klasgenoten die in de sector gehandicaptenzorg stage lopen.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente vindt het werken met vaste routines wel prettig. Hierbij noemt ze als voorbeeld de vast structuur van een cliënt die in een vaste volgorde haar fiets wegzet, eten klaarmaakt, etc.

Daarnaast spreekt ‘wonen’ haar wel erg aan, omdat je op die manier de hele dag een cliënt mee kunt maken, je krijgt zo inzicht in zijn/haar leven.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

De eerstejaars studente zou niet willen werken in de gehandicaptenzorg omdat er veel onregelmatige werktijden voorkomen binnen dit werkveld, het werk volgens haar erg moeilijk is en de doelgroep “gehandicapt” haar niet ligt. Het spreekt haar niet aan, voornamelijk vanwege het vele “begeleiden en helpen”.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de eerstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: De eerstejaars studente geeft aan niks bijzonders te zien, alleen een vrouw die het haar van een meisje doet. Het doet haar denken aan een kinderclub.

Foto 2: De eerstejaars studente ziet een jongetje met een brandweerauto.

Foto 3: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een meisje op een hek, "niks apart".

Foto 4: De eerstejaars studente geeft aan een jongen te zien die de vissen aan het voeren is.

Foto 5: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een meisje met het syndroom van down, dit ziet ze aan de ogen van het meisje, het gezicht en het steile haar.

Foto 6: De eerstejaars studente ziet een atelier op een kinderafdeling.

Foto 7: De eerstejaars studente geeft aan een oudere meneer te zien die de krant leest.

Foto 8: "Syndroom van Down". De eerstejaars studente ziet een vrolijk gezicht, waar ze blij van wordt. Het Down syndroom herkent ze aan de ogen en mond van de persoon op de foto.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

De foto die de eerstejaars studente het meest aanspreekt is foto 3, ze vindt het meisje op het hek mooi op de foto staan.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

De foto die de eerstejaars studente het minst aanspreekt is foto 6, ze ziet aan deze foto niets bijzonders.

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

Foto 5 vindt de eerstejaars studente het beste bij de gehandicaptenzorg passen, omdat de cliënt wordt geholpen. De begeleiding past volgens haar goed bij de gehandicaptenzorg.

Interview 1: laatstejaars studente van de opleiding SPW (verlengjaar)

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De laatstejaars SPW studente denkt bij de term ‘gehandicaptenzorg’ aan mensen met een verstandelijke- of lichamelijke beperking. Daarnaast geeft de laatstejaars SPW studente aan dat er ook meervoudig gehandicapten zijn en comateuze patiënten. Comateuze patiënten, zijn mensen die niks meer zelf kunnen en waar je niks uit krijgt. Ze doen weinig anders dan doorbrengen in een snoezelruimte. De laatstejaars SPW studente noemt deze comateuze patiënten ook wel ‘kasplantjes’.

Dit beeld komt uit haar eigen jeugd. Ze heeft zelf een neefje waarvan ze denken dat hij Autisme heeft. Dit is echter niet geconstateerd. Daarnaast heeft de laatstejaars SPW studente vrienden gehad met problemen. Daarbij was zij vaak de praatpaal van het groepje.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars SPW studente denkt dat anderen de gehandicapten als ‘mongooltjes’ (waaronder ook syndroom van Down) zien. Daarbij denkt ze ook dat mensen denken dat gehandicapten niet normaal kunnen functioneren. Dat wil zeggen ‘niet zelfstandig’, ze zijn begeleiding nodig bij de dagelijkse dingen.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

Het beeld over gehandicapten dat bij anderen leeft komt vooral van vroeger, denkt de laatstejaars SPW studente. Vroeger maakten gehandicapten geen deel uit van de maatschappij en werden vaak uit huis geplaatst. De laatstejaars SPW studente denkt dat dit beeld nog steeds leeft bij sommige mensen, maar vindt wel dat dit aan het veranderen is.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars SPW studente vindt het werk binnen de gehandicaptenzorg erg divers. Het is vooral ondersteuning bieden door behandelplannen. Daarbij ben je bezig met het werken aan zelfstandigheid met de cliënten.

De laatstejaars studente benoemt dat het werk binnen de gehandicaptenzorg zwaar werk kan zijn, omdat je jongeren tegen kan komen met agressief gedrag. Bij ouderen kom je het verzorgen (wassen/aankleden) en tillen meer tegen, wat ook zwaar werk kan zijn. Als laatste zegt de laatstejaars SPW studente dat het werk binnen de gehandicaptenzorg ‘een puinzooi’ is.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

Het beeld van de laatstejaars SPW studente van het werk binnen de gehandicaptenzorg komt uit haar eigen ervaring. Zelf heeft ze stage gelopen op een groep, waarin een jongen met ADHD zat. Deze jongen kon agressief gedrag vertonen en met spullen gaan gooien.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars SPW studente zou graag willen werken op een internaat met jongeren met gedragsproblemen. Dit zou ze niet constant willen doen, maar als flexwerker. De laatstejaars SPW studente kan niet goed benoemen wat haar precies aanspreekt. Ze heeft deze richting gekozen op haar gevoel. Ook wilde ze zich verdiepen in verschillende stoornissen, wat mee heeft gespeeld met het maken van haar keuze voor deze richting.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

De enige reden die de laatstejaars SPW studente kan bedenken om niet te willen werken binnen de gehandicaptenzorg is smetvrees. De 'tuffende' en 'kwijlende' mensen zouden voor haar een reden zijn niet te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de laatstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: De laatstejaars SPW studente ziet op deze foto een soort dagbesteding waarbij activiteiten georganiseerd worden. Zulke dagbesteding zie je ook in achterstandswijken.

Foto 2: Op deze foto denkt de laatstejaars SPW studente dat ze een kinderdagverblijf ziet. Ze kan niet zien of het jongetje een beperking heeft of niet.

Foto 3: Hierop ziet de laatstejaars SPW studente een meisje met het syndroom van Down op een dagbesteding. Dat het meisje syndroom van Down heeft, ziet ze aan het gezicht en de ogen. De ogen staan anders dan bij 'normale' mensen.

Foto 4: De laatstejaars SPW studente ziet op deze foto een jongen van speciaal basisonderwijs (moeilijk lerend). Hij is zijn vissen aan het voeren. Dit doet hij thuis of op een woonvorm. De laatstejaars SPW studente ziet dat de jongen op speciaal basisonderwijs zit aan zijn kleren en aan de oorbel. 'Zulke kleren zie je veel bij jongeren van speciaal basisonderwijs', zegt de laatstejaars SPW studente.

Foto 5: Op deze foto ziet de laatstejaars studente een meisje met het syndroom van Down op school of een dagbesteding.

Foto 6: Hierop ziet de laatstejaars SPW studente een soort winkel waar dingen gemaakt en verkocht worden. Een soort atelier.

Foto 7: De laatstejaars SPW studente ziet een oudere man die een krant aan het lezen is. Het is waarschijnlijk in een verzorgingstehuis. De SPW studente denkt dat de man geen beperking heeft.

Foto 8: Op deze foto ziet de laatstejaars SPW studente een jongen met een verstandelijke beperking waar een schoolfoto van gemaakt wordt.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

Plaatje nummer 4, de jongen met de vissen, spreekt de laatstejaars SPW studente het meest aan. Dit omdat ze graag met zulke jongeren wil gaan werken later. Begeleiding in zelfstandig wonen.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

De foto die de laatstejaars SPW studente het minst aantrekt is foto nummer 2, de jongen met de auto. Deze doelgroep spreekt haar niet aan. Ze wil niet met deze leeftijd werken, omdat deze te veel zorg nodig hebben.

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

De laatstejaars SPW studente vindt foto nummer 5, het meisje met het syndroom van Down met begeleidster, het best passen bij de gehandicaptenzorg. Dit omdat je duidelijk een stoornis ziet bij dit meisje en ze begeleidt wordt.

Interview 1: eerstejaars studente van de opleiding SPH

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De eerstejaars studente denkt aan instellingen, vrijetijdsbestedingen en woonsituaties, waar zich cliënten bevinden die niet zelfstandig kunnen functioneren op bepaalde gebieden, wanneer ze de term ‘gehandicaptenzorg’ hoort. Over de cliënten binnen de gehandicaptenzorg heeft de eerstejaars studente het over mensen met een verstandelijke- of een lichamelijke beperkingen die niet in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente denkt dat anderen vinden dat gehandicapten niks kunnen en minderwaardig zijn. Daarbij worden gehandicapten in hokjes gestopt. ‘De gehandicapten worden gezien als mensen die niks kunnen en het werk aan anderen over laten, terwijl er genoeg gehandicapten zijn die wel aan het werk zijn.’ Ze denkt dat mensen vinden dat gehandicapten “in hokjes worden gestopt”, maar dit zelf ook doen.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De eerstejaars studente benoemde dat gehandicapten er ook gehandicapt uitzien en daardoor minder slim overkomen. “Veel gehandicapten stralen ook uit dat ze niets kunnen.”

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente geeft aan respect te hebben voor mensen die binnen de gehandicaptenzorg werken, omdat dit veel energie van je vergt en het lichamelijk en geestelijk zwaar werk is. Je moet sterk in je schoenen staan om dit werken te kunnen doen. Zelf zou de eerstejaars studente wel willen werken met cliënten met autisme of PDD-Nos. Bij de vraag aan haar of ze dit binnen de gehandicaptenzorg vindt vallen antwoordde ze: ‘Ik vind dat sommige Autisten wel binnen de gehandicaptenzorg vallen, maar er zijn ook Autisten die nog van alles kunnen en die niet binnen de gehandicaptenzorg vallen.’

5. Waar komt dit beeld vandaan?

De eerstejaars studente geeft aan dat haar vader het beroep orthopedagoog uitoefent en dat deze haar af toe plaatjes laat zien van cliënten.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente geeft aan dat er niks is wat haar aanspreekt in het werk binnen de gehandicaptenzorg. Dit werkt trekt haar niet aan.

(Wel geeft ze aan te willen werken met Autisme wat binnen de gehandicaptenzorg valt. Zelf weet ze niet te benoemen dat dit binnen de gehandicaptenzorg valt. Ook geeft ze aan dat mensen met een beperking wel een uitdaging voor haar vormen, maar mensen uit de gehandicaptenzorg niet.)

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

Eén van de redenen waarom de eerstejaars studente niet binnen de gehandicaptenzorg zou willen werken is dat het lichamelijk en geestelijk zwaar werk is. Het brengen van mensen naar

de wc of het verschonen van mensen spreekt haar het minst aan. Zelf vindt ze verzorgend werk niet uitdagend genoeg. Ze wil meer de kant op van het diagnosticeren.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de eerstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: Bij deze foto heeft de eerstejaars studente het vooral over de volwassene die afgebeeld staat. Dat deze volwassene er 'normaal' uitziet en dat je niet kan zien dat deze een beperking heeft.

Wat opvalt bij dit antwoord is dat ze het over de begeleidster van de cliënt heeft en niks zegt over de cliënt zelf die afgebeeld staat.

Foto 2: De eerstejaars student geeft bij deze foto aan dat ze het een schattig plaatje vindt. Ze ziet een klein, lief jongetje die aan het spelen is met zijn speelgoed. Ze geeft aan dat dit jongetje niet gehandicapt is.

Foto 3: Bij deze foto denkt de eerstejaars studente dat het meisje dat er op afgebeeld is een beperking heeft. Dit ziet ze aan de stand van de ogen.

Foto 4: De eerstejaars student begint met het omschrijven van de omgeving waarin de jongen zich bevindt. Ze geeft aan dat ze een woonkamer ziet en een aquarium. Ze geeft dat ze ziet aan de stand van de ogen van de jongen dat hij een beperking heeft. De zegt dat de ogen van de jongen verder uit elkaar staan. *Opvallend: bij de laatste vraag; wel plaatje haar het meest/minst aanspreekt, geeft ze aan dat ze dit plaatje niet meeneemt in haar overwegingen omdat er met deze jongen niets aan de hand is.*

Foto 5: Bij deze foto omschrijft de eerstejaars studente dat ze een gehandicapt meisje ziet met haar begeleidster. Op de achtergrond ziet ze spelletjes. De begeleidster legt het gehandicapte meisje iets uit.

Foto 6: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een vrouw die iets aan het maken is. Ze komt wat kinderlijk over op de eerstejaars studente. Dit maakt ze op uit de omgeving waarin de volwassen vrouw zich in bevindt.

Foto 7: De eerstejaars studente ziet op deze foto een man die een krant aan het lezen is. Ze ziet verder geen bijzonderheden.

Foto 8: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een vrolijk 'mongooltje' Hij is afgebeeld als een normale vrolijke schoolgaande jongen.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

Het 'Mongooltje' dat afgebeeld staat op foto 8 spreekt de eerstejaars studente het meest aan, omdat hij er zo vrolijk uitziet.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

De foto die de eerstejaars studente het minst aan spreekt is de foto met de jongen en de vissen, foto 4. Bij de vraag of de eerstejaars studente met zo'n jongen zou willen werken geeft ze als antwoord dat het eraan ligt wat de jongen voor beperking heeft. Ze wil graag uitdaging in het werk wat ze later wil gaan beoefenen. Hierbij denkt ze aan diagnosticeren.

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

De eerstejaars student vind foto 5 het meest bij de gehandicaptenzorg passen. Dit omdat je hier een gehandicapt meisje ziet dat begeleid wordt.

Interview 2: eerstejaars studente van de opleiding SPH

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De eerstejaars studente denkt bij de term gehandicaptenzorg aan mensen met een lichamelijk of geestelijke beperking die hulp nodig hebben.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De eerste studente denkt dat anderen een negatief beeld hebben over de gehandicaptenzorg. ‘Anderen denken dat gehandicapten mensen zijn die niks kunnen en niet participeren aan de samenleving.’

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De eerstejaars studenten denkt dat veel mensen er niks van af weten. Vroeger deden gehandicapten er niet toe. Ze werden als het ware in een hoekje weggestopt en er werd verder geen aandacht aan geschonken. De eerstejaars studente geeft aan dat sommige mensen dit beeld nog steeds hebben over de gehandicapten. “Dat ze er niet toe doen in de samenleving.” Nu worden er meer activiteiten georganiseerd voor gehandicapten en wordt er meer voor deze mensen gezorgd. De eerstejaars studente ziet dit terug bij maatjesprojecten. Daarbij kunnen er een maatjes gezocht worden voor gehandicapten waarmee ze activiteiten mee kunnen ondernemen.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente denkt dat het werk binnen de gehandicaptenzorg fysiek, maar ook emotioneel zwaar werk is. ‘Je moet sterk op je benen kunnen staan.’ Daarnaast geeft de eerstejaars studente aan dat je in het werk binnen de gehandicaptenzorg je voor jezelf moet kunnen opkomen en respect zal moeten hebben voor anderen. Het lijkt de eerstejaars studente vooral lichamelijk zwaar werk, omdat je lichamelijke gehandicapten moet verplaatsen en verzorgen.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

Het beeld van de eerstejaars studente komt voort uit ervaringen in het werk van haar zus. Ze vertelt dat haar zus werkt binnen de gehandicaptenzorg. Daarnaast heeft de eerstejaars studente in 4 HAVO een snuffelstage gelopen bij gehandicapten. Daar heeft ze een kijkje kunnen nemen in de snoezelruimtes en bij activiteiten met gehandicapten.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De eerstejaars studente vindt gehandicapten unieke mensen, ze reageren allemaal anders. De eerstejaars studente geeft aan niet veel ervaring te hebben met gehandicapten, maar de ervaring die ze heeft is positief. Het lijkt de eerstejaars studente een leuke ervaring om met gehandicapten te werken. Daarbij vind ze de ontwikkeling die de cliënten doormaken het meest uitdagend. Ze zou graag met licht verstandelijke gehandicapten willen werken; “met mensen die nog zelf initiatieven kunnen nemen en mee kunnen denken”. De eerstejaars studente wil kunnen zien dat er aantoonbare vooruitgang zit in het gedrag van een cliënt. Ze geeft aan dat dit volgens haar niet echt mogelijk is met mensen met een zwaardere beperking.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

De eerstejaars studente zou niet willen werken met gehandicapten waarbij geen vooruitgang geboekt wordt. Ze wil kunnen zien dat een cliënt zich ontwikkelt. 'Daarnaast is het werk met gehandicapten zwaar werk, fysiek en emotioneel, wat een reden zou kunnen zijn waarom ik niet binnen de gehandicaptenzorg zou willen werken.'

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de eerstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: De eerstejaars studente geeft aan iemand te zien die ene meisje helpt met het invlechten van haar haar. De vrouw lijkt een afwijking te hebben aan haar ogen.

Foto 2: De eerstejaars studente ziet een jongentje met een auto spelen met een getuiste mond.

Foto 3: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een droevig kijkend meisje met een afwijking. 'Dat zie je aan het koppie.'

Foto 4: De eerstejaars studente geeft aan een jongen te zien die de vissen aan het voeren is. Hierbij lijkt hij aan het nadenken.

Foto 5: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een meisje die licht verstandelijk gehandicapt is. Ze is aan het knutselen waarbij ze begeleidt wordt. Het licht verstandelijk gehandicapte meisje wordt afgeleid door de fotograaf.

Foto 6: De eerstejaars studente ziet een vrouw die aan het werk is in een winkel. De eerstejaars studente vindt het een onopvallende vrouw zonder afwijking.

Foto 7: De eerstejaars studente ziet een oude meneer die de krant aan het lezen is. Het eerst wat haar opviel bij het kijken naar de foto, was het gouden horloge dat de meneer om heeft.

Foto 8: 'Mooi om te zien'. De eerste jaar studente ziet een jongen met een beperking die lacht en plezier heeft.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

De foto die de eerstejaars studente het meest aanspreekt is foto 8 waarop ze een jongen ziet die vrolijk lacht. Bij de vraag of ze met deze doelgroep zou willen werken, antwoord ze: 'Jawel, ik vind dit geweldig om te zien.'

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

De foto die de eerstejaars studente het minst aanspreekt is foto 7 waarop een oude meneer te zien is die een krant aan het lezen is. De eerstejaars studente geeft aan hier geen uitdaging in te zien.

4. **Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?**

Foto 5 vind de eerstejaars studente het best bij de gehandicaptenzorg passen. Je ziet op deze foto dat een cliënt begeleiding krijg in een activiteit.

Interview 3: eerstejaars studente van de opleiding SPH

1. **Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?**

Het eerste wat bij de eerstejaars studente opkomt bij de term ‘gehandicaptenzorg’ zijn mensen met een beperking. Mensen in een rolstoel met een begeleider erachter die wandelen. Bij de vraag wat de eerstejaars studente onder het woord ‘beperking’ vond vallen, gaf ze als antwoord: “mensen met een beperking hebben vaak vaste ‘tikken’.”

2. **Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?**

De eerstejaars studente denkt dat anderen een negatief beeld hebben over de gehandicaptenzorg. Gehandicapten worden gezien als enge mensen die agressief kunnen zijn.

3. **Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?**

De eerstejaars studente denkt dat dit beeld vooral ontstaat door beelden van televisie, maar ook in artikelen in de krant en internet.

4. **Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?**

De eerstejaars studente denkt dat je sterk in je schoenen moet staan om binnen de gehandicaptenzorg te kunnen werken, omdat er onverwachte dingen kunnen gebeuren. Ze denkt dat je de gehandicapten niet alleen kan laten en er constant begeleiding bij moet zijn. Daarbij denkt de eerstejaars dat het fysiek (cliënten naar de wc brengen), maar ook mentaal zwaar werk (je krijgt weinig en moeilijk een reactie van de cliënten) is. De eerstejaars studente ziet dat ze de gehandicapten een zo normaal mogelijk leven willen laten leiden en hun leven willen verbeteren. Ook vindt de eerstejaars studente dat gehandicapten bezig gehouden moeten worden door activiteiten te ondernemen en plezier te beleven.

5. **Waar komt dit beeld vandaan?**

Dit beeld komt vooral voort uit het werk van haar moeder. Deze is tijdens haar werk een keer aangevallen door een gehandicapte cliënt, waarna ze gestopt is met dit werk. Hier heeft de eerstejaars studente een wat gekleurd beeld aan overgehouden. Daarnaast heeft de eerstejaars studente wel eens geholpen op De Brink waarbij ze activiteiten ondernam met de cliënten.

6. **Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?**

Het ondernemen van activiteiten met de cliënten spreekt de eerstejaars studente het meest aan. De eerstejaars studente vind het leuk om cliënten te betrekken bij de activiteiten: ‘ze moeten wel wat kunnen doen’. Het lijkt de eerstejaars studente leuk om met visueel gehandicapten te werken en met hun naar de ‘knuffelruimte’ te gaan.

7. **Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?**

het lijkt de eerstejaars studente minder leuk te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg, omdat je weinig reactie krijgt van de cliënten. De eerstejaars studente wil graag dat er

ontwikkeling te zien is bij de cliënten waar ze mee wil gaan werken. Ze zei dat dat bij de gehandicapten minder het geval is.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de eerstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een vrouw het haar invlechten van een meisje. De eerstejaars studente denkt dat het meisje gehandicapt is, maar dit kan je niet zien aan haar. De twee afgebeelde personen lijken op moeder en kind.

Foto 2: De eerstejaars studente ziet op deze foto een klein jongetje die aan het spelen is met een auto. Dit hoort bij zijn leeftijd.

Foto 3: Hierop ziet de eerstejaars studente een meisje dat voor zich uit staart. Het lijkt of er veel in het hoofd van het meisje omgaat. De eerstejaars studente denkt dat dit niet zo is. Daarnaast ziet het meisje er gehandicapt uit. Dit ziet ze aan de waas over het gezicht van het meisje. Het meisje kijkt 'starend', wat niet echt bij een 'normaal' meisje van die leeftijd past.

Foto 4: De eerstejaars studente geeft aan dat een jongen te zien met vissen. Hij zit geïnteresseerd naar de vissen te kijken. Hij lijkt het leuk te vinden.

Foto 5: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een meisje dat aan het knutselen is. Bij haar zit een vrouw die haar op dingen wijst. De eerstejaars studente denkt dat ze dingen aan het maken zijn die ze verkopen in een winkeltje. Dit om geld in te zamelen voor een stichting. De eerstejaars studente geeft aan veel van dit soort winkeltjes te zien.

Foto 6: De eerstejaars studente ziet op deze foto een vrouw die aan het knutselen is. En ook bij deze foto denkt ze dat dit voor een winkeltje is.

Foto 7: Hierop ziet de eerstejaars studente een oudere man die de krant aan het lezen is. Hij geniet van zijn oudere dag.

Foto 8: Op deze foto ziet de eerstejaars studente een gehandicapte die heel vrolijk kijkt. Ze ziet dat de jongen gehandicapt is aan zijn ogen en mond. Hij heeft een bepaalde mimiek die anders is dan bij 'normale' mensen.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

De foto die de eerstejaars studente het meest aanspreekt is foto 3; het sturende meisje. De eerstejaars studente vraagt zich af wat er in het hoofd van het meisje omgaat. Het meisje blijft wazig naar 1 punt staren terwijl ze lijkt te weten dat er een foto wordt genomen.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

Foto 7; de oudere man, spreekt de eerstejaars studente het minst aan. Dit omdat je dit beeld vaker tegenkomt. Ze spreekt bij deze foto over haar opa's die ook lekker de krant lezen.

4. **Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?**

De eerstejaars student vindt foto 8; de vrolijke jongen, het meest bij de gehandicaptenzorg passen. De media laat vaak een verkeerd beeld zien van gehandicapten, omdat ze alleen de negatieve dingen berichten.

Interview 1: laatstejaars studente van de opleiding SPH

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De laatstejaars studente benoemt allereerst dat ze aan van alles denkt bij de term gehandicaptenzorg, dat deze term heel breed is. Na doorvragen geeft ze aan dat niet meteen denkt aan verstandelijk gehandicapten, maar ook aan lichamelijke gehandicapten. Daarbij denkt ze bij de term gehandicaptenzorg aan mensen met mogelijkheden en niet aan ‘kwijlende mensen’.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars studente denkt dat anderen gehandicapten eng kunnen vinden, omdat ze vaak onvoorspelbaar zijn in hun gedrag. Daarbij zien ze er vaak ook wat anders uit dan ‘normale’ mensen. De laatstejaars studente denkt ook dat anderen enkel aan verstandelijke gehandicapten denken die niets kunnen.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De laatstejaars studente denkt dat dit beeld vooral voorkomt uit een eigen voorstelling die anderen creëren over de gehandicapten. Ze weten vaak niet wat het is en gaan af op wat ze zien. Op straat zien mensen gehandicapten die er ‘kwijlend’ rondlopen. Ook denkt de laatstejaars studente dat het beeld voort komt uit beelden van de televisie. Daar worden gehandicapten niet altijd positief uitgebeeld of omgeschreven en daarbij gaan ze al snel uit van iemand die zwaar gehandicapt is.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

Het beeld van de laatstejaars studente is dat er binnen instellingen als verpleeghuizen en ziekenhuizen veel lichamelijke verzorging gevraagd wordt. Het is dan ook fysiek zwaar werk. Dit geldt voornamelijk voor cliënten met een lager niveau. Cliënten met een hoger niveau ‘zuigen je leeg’. Ze vragen emotioneel veel van je, omdat ze vaak (ook) problemen hebben op sociale gebieden.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

Het beeld van de laatstejaars student over het werken binnen de gehandicaptenzorg komt vooral voort uit haar stage ervaring. Ze heeft stage gelopen op een observatieafdeling met cliënten met een verstandelijke beperking en epilepsie, waarbij ze veel verschillende beperkingen tegen is gekomen.

Haar beeld over de gehandicaptenzorg in het algemeen komt vooral uit haar moeders werk. Haar moeder is werkzaam geweest binnen de gehandicaptenzorg. Ze ging af toe mee met haar moeder naar haar moeders werk, waar ze te maken kreeg met gehandicapten.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars studente geeft aan dat de afwisseling binnen het werk haar aanspreekt. Zelf heeft ze stage gelopen op een instelling voor korte verblijven. Daar kreeg ze te maken met verschillende niveaus en verschillende beperkingen. Daarnaast vindt ze het contact met mensen erg leuk.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

De laatstejaars student benoemt dat als je veel wilt verdienen dat je niet in de gehandicaptenzorg moet gaan werken. Het salaris zou voor de laatstejaars studente een reden kunnen zijn om niet te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg. Daarbij is het werken binnen de gehandicaptenzorg

psychisch zwaar werk, wat een reden zou kunnen zijn om het werk niet te willen doen.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de laatstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: De laatstejaars studente geeft aan dat het woordje 'zorgzaamheid' bij haar opkomt wanneer ze het plaatje ziet van een volwassen vrouw (begeleidster) het haar invlecht van een meisje (cliënte). Als begeleidster vindt de laatstejaars studente het belangrijk dat iemand met een beperking er net als iedereen verzorgd uit moet zien.

Foto 2: 'Aaah' was het eerste wat de laatstejaars studente zei. Ze geeft aan dat ze een jongetje ziet die aan het spelen is en waarvan je niet kunt zien of hij een beperking heeft. Daarbij vertelt de laatstejaars dat wanneer je niet kan zien dat iemand een beperking heeft, je diegene vaak overschat.

Foto 3: 'Lijkt op prinses Amalia! Die heeft ook een beetje een syndroom hoofdje.' De laatstejaars studente geeft aan een meisje met het down syndroom te zien, ze geeft eerst aan dat ze wat triest kijkt, maar herstelt zichzelf door te zeggen dat ze een 'lege' blik heeft, weinig mimiek.

Foto 4: Hier ziet de laatstejaars studente een puber die vissen voert, ze noemt hierbij niets m.b.t. de gehandicaptenzorg. Ze geeft aan dat ze aan deze jongen ook niets kan zien dat hem binnen de gehandicaptenzorg kan plaatsen. 'Dat leer ik nu ook met de minor LVG, aan de buitenkant zie je soms niks en dan hebben ze toch wat. Met overschatting en lastige situaties als gevolg'

Foto 5: 'Samen doen', dat vind de laatstejaars studente erg belangrijk binnen de gehandicaptenzorg, als werknemer samen met de cliënt aan het werk. Ze ziet een verstandelijk beperkte cliënt die samen met haar begeleidster bezig is. Dat de cliënt verstandelijk beperkt is, ziet ze aan de ogen.

Foto 6: De laatstejaars studente ziet een vrouw die creatief bezig is. Ze ziet geen beperking, de vrouw heeft wel een rare broek aan vindt ze, maar dat zegt volgens haar niets over haar vermogens. Het ziet er uit alsof de vrouw zich in een werkplaats bevindt.

Foto 7: "Dit is een man op leeftijd die geniet van zijn krant, meer kan ik hier niet van zeggen"

Foto 8: Dit is volgens de laatstejaars studente het ideaalbeeld van de gehandicaptenzorg, 'een vrolijk mongooltje'.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

Foto 5: het gehandicapte meisje, het samendoen spreekt de laatstejaars studente erg aan. De cliënt de begeleiding bieden die hij of zij nodig heeft.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

Foto 6: De studente geeft aan dat ze met deze foto weinig kan; ze ziet het gezicht van de vrouw niet.

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

Foto 3: De studente geeft aan dat, ook al zie je dat deze cliënt een beperking heeft, ze zo ‘normaal’ mogelijk gefotografeerd is. Ze vindt het mooi om te zien dat cliënten (met bijvoorbeeld het down syndroom) mooi op de foto worden gezet, op een manier die hen niet minderwaardig over laat komen en hun mooie kanten benadrukt.

Interview 2: laatstejaars studente van de opleiding SPH

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De laatstejaars studente geeft aan de gehandicaptenzorg heel breed te vinden en te denken aan cliënten met een beperking, met zowel hoog als laag niveau en dat een licht verstandelijke beperking hier ook onder valt. Daarnaast valt er te denken aan cliënten met een lichamelijke beperking.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars studente denkt dat andere mensen bij de term “gehandicaptenzorg” denken aan “kwijlen”, “poep” en aan mensen waar je normaalgesproken geen contact mee hebt.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De laatstejaars studente geeft aan dat er weinig over de gehandicaptenzorg te zien is op tv, voornamelijk de lage niveaus. Bij cliënten met een licht verstandelijke beperking is de beperking aan de buitenkant vaak niet zichtbaar, waardoor mensen hier weinig over weten.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

Het beeld van de laatstejaars studente over het werken binnen de gehandicaptenzorg is voornamelijk “sociaal, menselijk bezig zijn”. Ze geeft aan dat het volgens haar gaat om het inventariseren van de behoeftes van de cliënten en hierbij bij hen aan te sluiten. Daarnaast zijn er volgens haar veel doorgroeimogelijkheden, waarbij valt te denken aan Persoonlijk Begeleiderschap of leidinggevende taken.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

Dit beeld heeft de studente gevormd na haar eigen ervaringen binnen de gehandicaptenzorg door het lopen van stages. Ze komt van het MBO in Enschede en heeft daar stage gelopen met matig verstandelijk beperkte cliënten en met cliënten die zwaarder beperkt waren met autisme. Ze heeft inmiddels ervaring opgedaan met cliënten met zowel hoog, matig als laag niveau.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars studente geeft aan het “sociale”, het “zorgen voor” haar erg aanspreekt. Ze vindt het heerlijk om voor anderen te zorgen en mensen met een beperking toch een leuk leven te bieden, ondanks hun beperking. Ook het medische deel van de gehandicaptenzorg spreekt haar erg aan, ze heeft ook de opleiding tot verpleegkundige gevolgd, wat hier goed bij aansluit. Cliënten met een meervoudige beperking hebben vaak sondevoeding, medicatie en andere medische zorg nodig geeft ze aan.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

De laatstejaars studente antwoordt dat het werk binnen de gehandicaptenzorg erg zwaar kan zijn, dit verschilt per doelgroep volgens haar. Bij lager niveau wordt er vaak veel verzorging/tillen gevraagd, dit is fysiek erg zwaar, ze heeft hier zelf ook last van haar rug van gehad. Bij het hogere niveau kan het werk geestelijk erg zwaar zijn zegt ze; de cliënten (als voorbeeld noemt ze autistische cliënten) kunnen je als begeleid(st)er erg claimen, wat veel van je kan vragen. Bij een lager niveau is dit claim gedrag vaak minder aanwezig.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de laatstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: Haar vlechten, zorg.

Foto 2: Spelen, jongetje.

Foto 3: Het meisje kijkt droevig.

Foto 4: De vissen lijken de hobby van deze jongen. De jongen vindt het mooi.

Foto 5: Helpen, hulp bieden.

Foto 6: Creativiteit, drukke ruimte, de vrouw lijkt alleen te zijn.

Foto 7: Pensioen, ontspannen meneer.

Foto 8: Vrolijk, blij

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

Foto 8: De laatstejaars studente geeft aan dat hij op dat moment blij en gelukkig lijkt te zijn.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

Foto 7: De laatstejaars studente geeft aan weinig met ouderen te hebben. Ze vindt het leuker om bezig te zijn met de ontwikkeling van (jonge) kinderen, ouderen zijn volgens haar al min of meer "uit ontwikkeld".

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

Foto 5: De laatstejaars studente geeft aan dat er duidelijk hulp wordt geboden op de foto, de cliënte accepteert deze hulp ook. Dit getuigt van samenwerking, dit alles is volgens haar een passend beeld is bij de gehandicaptenzorg.

Interview 3: laatstejaars studente van de opleiding SPH

1. Waar denkt u aan bij de term “gehandicaptenzorg”?

De laatstejaars studenten antwoordt dat de gehandicaptenzorg heel breed is en zowel verstandelijk- en lichamelijke gehandicapten omvat. En daarnaast heb je te maken met verschillende niveaus; zowel hoog als laag. Ook denkt ze aan bezuinigingen, er wordt steeds meer bezuinigd vanuit de overheid. In Nederland komen er steeds meer instellingen voor de gehandicaptenzorg, hoewel dit in andere Europese landen juist minder wordt. Ze heeft net samen met medestudenten een onderzoek gelezen waarin naar voren komt dat in de Scandinavische landen vermaatschappelijking de trend is. De mensen met een beperking worden meer “teruggeplaatst” in de samenleving en niet meer zo snel binnen een instelling geplaatst. Zelf vindt ze dit een goede ontwikkeling en volgens haar moet Nederland hier ook een voorbeeld aan nemen.

2. Welk beeld denkt u dat er bij anderen leeft over de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars studente denkt dat er een negatief beeld is ontstaan van de gehandicaptenzorg, “mensen denken al snel aan kwijlende mensen en gaan uit van het laagste niveau”. Hierbij geeft ze aan dat mensen zich niet bewust zijn van de verschillende niveaus en licht verstandelijk beperkte cliënten dan ook al gauw zien als “probleemjongeren” in plaats van het herkennen van hun beperking. Ook denkt ze dat andere mensen denken dat het werk binnen de gehandicaptenzorg gemakkelijk is en ze niet weten wat er eigenlijk bij komt kijken.

3. Waar denkt u dat dit beeld vandaan komt?

De laatstejaars studente denkt dat dit beeld voortkomt uit wat mensen zien en horen op tv. Vaak wordt er dan slechts één bepaalde doelgroep uitgelicht en zijn er voornamelijk negatieve berichten, waarbij de positieve kant van de gehandicaptenzorg niet wordt belicht. Ook wordt volgens haar in de media alles erg aangedikt, waardoor de problemen ernstiger lijken dan ze daadwerkelijk zijn. Daarnaast denkt de laatstejaars studente dat dit beeld komt van mensen die in de buurt van instellingen wonen en hun hierdoor gevormde beeld mond-tot-mond doorgeven.

Haar eigen beeld van de gehandicaptenzorg komt voort uit stages en ervaringen van vriendinnen die binnen de gehandicaptenzorg werken. Ook de filmpjes die ze op school heeft gezien en de lessen die ze op school heeft gevolgd hebben een grote invloed op het beeld dat zij heeft van de gehandicaptenzorg.

4. Wat is uw beeld van het werk binnen de gehandicaptenzorg?

Het beeld van de laatstejaars studente over het werk binnen de gehandicaptenzorg is dat het heel dankbaar werk is. Dit ziet ze terug in reacties van cliënt of bijvoorbeeld een tekening die ze van één van de cliënten krijgt. Daarnaast vrolijken de cliënten je als begeleid(st)er op, zegt ze, als je in een dipje zit.

5. Waar komt dit beeld vandaan?

Het beeld van het werken binnen de gehandicaptenzorg haalt de laatstejaars studente voornamelijk uit haar eigen werkervaring. Op stage heeft ze hierover veel geleerd. Tevens zijn gesprekken met haar vriendinnen die in de gehandicaptenzorg werken hierin een bron van informatie.

6. Wat spreekt u aan met betrekking tot het werken binnen de gehandicaptenzorg?

De laatstejaars studente geeft aan dat de verschillende doelgroepen en verschillende niveaus haar erg aanspreken. Ook het werken in teamverband is een pluspunt voor haar. Daarnaast vindt ze het contact met ouders erg prettig, dit getuigt van betrokkenheid van beide kanten.

7. Wat zouden voor u redenen zijn om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken?

De laatstejaars studente vindt de agressiviteit van cliënten een reden om niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken. Dit agressieve gedrag ziet ze voornamelijk licht verstandelijk beperkte cliënten. Voor haar zouden andere redenen om niet binnen de gehandicaptenzorg te willen werken zijn: Het werken met cliënten met een heel laag niveau, die aan hun bed zijn gekluisterd of het werken met cliënten waarmee geen verbale communicatie mogelijk is.

De bezuinigingen van de overheid zijn ook een minpunt voor de studente; de garantie op werk is zo minder groot en bovendien wordt het werk steeds zwaarder omdat er met minder personeel op dezelfde groep gewerkt moet gaan worden. De kwaliteit van zorg gaat hierdoor ook achteruit zegt ze. Zelf wil ze graag het beste voor de cliënt, “er uithalen wat er in zit”, ze vindt het jammer dat de cliënt de dupe kan worden van de bezuinigingen.

De afbeeldingen:

Aan het eind van het interview hebben we de laatstejaars studente een aantal foto's laten zien van cliënten binnen de gehandicaptenzorg en haar hierbij een aantal vragen bij gesteld.

1. Beschrijft bij elke foto wat je zien en vertel wat er in je op komt.

Foto 1: Behulpzaam, geduld.

Foto 2: Vrije tijd, genieten.

Foto 3: Verveling, kijkt niet echt vrolijk.

Foto 4: Hobby, taak gekregen, voeren, met plezier bezig.

Foto 5: Uitleg, instructies geven, geduld, geïnteresseerd, creatief bezig zijn, op de ontwikkeling gericht.

Foto 6: Oplettend, creatief bezig zijn, hobby.

Foto 7: Relaxed, uitrusten, genieten.

Foto 8: Vrolijk, heeft plezier.

2. Welke foto spreekt je het meest aan?

Foto 3: De laatstejaars studente geeft aan dat ze niet kan lezen wat het meisje op de foto denkt. Ze geeft aan dat het lijkt alsof ze denkt “wat moet ik nu?”.

3. Welke foto spreekt je het minst aan?

Foto 2: Dit lijkt een normaal kind, weinig uitdaging.

4. Welke foto vindt je het meest bij de gehandicaptenzorg passen?

Foto 5: De laatstejaars studente geeft aan dat ze het begeleiden belangrijk vindt en dit terugziet in deze foto. Ze ziet terug dat er wordt begeleidt in de ontwikkeling van de cliënt, er wordt geprobeerd verder te komen, verder te kijken en te groeien. Dit is voor haar belangrijk.

Bijlage 2

Onderzoek voor verduidelijking van de beeldvorming bij studenten ten aanzien van het werken in de gehandicaptenzorg

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van projectgroep Samen Werken Aan Leren. Samen Werken Aan Leren is een samenwerkingsverband in de regio Zwolle van organisaties in de zorg voor mensen met een beperkingen en het regionaal beroepsonderwijs. Binnen dit samenwerkingsverband zijn de instellingen Baalderborg, Frion, Ineterakt Contour, JP van den Bent stichting, stichting Philadelphia Zorg en Sprank aangesloten. Naast deze instellingen zijn de onderwijsorganisaties het Christelijke Hogeschool Windesheim (SPH), de Gereformeerde Hogeschool, de ROC's (regionale opleidingscentra) Alfacollege, het Deltion, het Hornbeeck college en het ROC-Landstede aangesloten bij het samenwerkingsverband Samen Werken Aan Leren. De projectgroep Samen Werken Aan Leren is benieuwd naar de beelden die leven onder studenten van het regionale beroepsonderwijs over het werken binnen de gehandicaptenzorg. Naar dit beeld doen wij door middel van deze enquêtes onderzoek.

In te vullen door de respondent:

Naam :
Geslacht : Man/vrouw (streep door wat niet van toepassing is)
Leeftijd :
Opleiding :
In welk jaar van de opleiding zit je:

Inleiding

In opdracht van projectgroep “SWAL” (samenwerken aan leren), doen wij onderzoek naar het beeld dat bij studenten leeft over de gehandicaptenzorg. Ons doel van deze enquête is dan ook het verhelderen van het beeld dat u heeft van de gehandicaptenzorg.

De enquête bestaat uit 28 vragen en zal ongeveer 10 minuten in beslag nemen.

De gegevens die wij verkrijgen door middel van deze enquêtes zullen vertrouwelijk worden verwerkt. (De voorbladen met uw gegevens zullen worden verwijderd, alleen de nummers worden meegenomen in het onderzoeksrapport.)

Wij waarderen uw medewerking aan dit onderzoek.
Hiervoor onze hartelijke dank.

1. Heeft u persoonlijke ervaring met de gehandicaptenzorg? (niet werk gerelateerd)
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee (ga verder met vraag 5)

2. Met betrekking tot wie heeft u ervaring met de gehandicaptenzorg?
 - ☐ Vader/ moeder
 - ☐ Broer(tje)/zus(je)
 - ☐ Overige familieleden
 - ☐ Vrienden
 - ☐ Partner
 - ☐ Iemand anders, namelijk:

3. Wat is de relatie van deze persoon met de gehandicaptenzorg?
 - ☐ Hij/zij heeft een beperking
 - ☐ Hij/zij werkt in de gehandicaptenzorg
 - ☐ Anders, namelijk

4. Met welke vorm van een beperking heeft u ervaring?
 - ☐ Een lichamelijke beperking, namelijk:
 - ☐ Een verstandelijke beperking, namelijk:
 - ☐ Een meervoudige beperking, namelijk:

5. Heeft u ervaring met het werken in de gehandicaptenzorg?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee (ga verder met vraag 11)

6. Waar heeft u deze ervaring opgedaan?

.....

.....

.....

.....

7. Met welke doelgroep heeft u deze ervaring opgedaan?

.....

8. In welke rol heeft u deze ervaring opgedaan? (meerdere antwoorden mogelijk)
 - ☐ Werknemer
 - ☐ Vrijwilliger
 - ☐ Stagiair
 - ☐ Anders, namelijk:

9. Hoeveel jaar ervaring heeft u? (inclusief stages)

.....

10. Hoe heeft u deze ervaring beleefd?
 - ☐ Zeer positief
 - ☐ Positief
 - ☐ Niet positief, niet negatief
 - ☐ Negatief
 - ☐ Zeer negatief

11. Waar denkt u aan bij de term gehandicaptenzorg?

Omcirkel het cijfer dat bij u past, 1 staat voor helemaal oneens, 5 voor helemaal eens.

Ik denk bij de term gehandicaptenzorg aan:

	Helemaal oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal eens
Kwijlende mensen	1	2	3	4	5
Vrolijke mensen	1	2	3	4	5
Agressieve mensen	1	2	3	4	5
Rolstoel afhankelijke mensen	1	2	3	4	5
Mensen met een laag IQ (<85)	1	2	3	4	5
Mensen die minder zelfstandig zijn	1	2	3	4	5
Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	1	2	3	4	5
Mensen met ADHD	1	2	3	4	5
Mensen met het Syndroom van Down	1	2	3	4	5
Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	1	2	3	4	5
Mensen met een problematische thuissituatie	1	2	3	4	5
Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	1	2	3	4	5
Mensen met mogelijkheden	1	2	3	4	5

12. Welk gevoel roept de term 'gehandicaptenzorg' bij u op?

- ☐ Een zeer positief gevoel
- ☐ Een positief gevoel
- ☐ Geen positief, geen negatief gevoel
- ☐ Een negatief gevoel
- ☐ Een zeer negatief gevoel

13. Welke emotie roept de term 'gehandicaptenzorg' bij u op?

(Noem de drie voor u overheersende emoties)

- O Acceptatie
- O Afgunst
- O Angst
- O Bewondering
- O Haat
- O Hoop
- O Jaloezie
- O Liefde
- O Minachting
- O Schaamte
- O Schuldgevoel
- O Spijt
- O Trots
- O Anders, namelijk:

14. Noteer achter de gekozen emoties de motivatie voor deze keuze.

15. Geef bij de volgende soorten informatievoorziening aan in hoeverre deze een rol speelde bij het vormen van uw beeld van de gehandicaptenzorg.

Omcirkel het cijfer dat bij u past, 1 staat voor 'speelde geen rol', 3 voor 'speelde een grote rol'.

	Speelde geen rol	Speelde enigszins een rol	Speelde een grote rol
Krant	1	2	3
Televisie	1	2	3
Radio	1	2	3
Internet	1	2	3
Familie	1	2	3
Vrienden/kennissen	1	2	3
Folders/tijdschriften	1	2	3
Onderwijs/boeken	1	2	3

16. Je zit nu op een sociale opleiding. Welke richting wil je gaan kiezen of heb je gekozen?

- ☐ Jeugd & Gezin
- ☐ Gehandicaptenzorg
- ☐ Psychiatrie en verslaving
- ☐ Ouderenzorg
- ☐ Anders, namelijk:

17. Je hebt bij vraag 16 aangegeven welke richting je wilt gaan kiezen of al hebt gekozen. Geef hieronder in een paar regels jouw motivatie voor deze keuze.

.....

.....

.....

.....

Indien je geen ervaring hebt binnen de gehandicaptenzorg, kan vraag 18 worden overgeslagen.

18. Je hebt ervaring binnen de gehandicaptenzorg, welke rol speelde deze *ervaring* als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?

- ☐ Speelde geen rol
- ☐ Speelde enigszins een rol
- ☐ Speelde een grote rol

19. In welke mate spelen uw *gedachten* mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?

- ☐ Niet
- ☐ In geringe mate
- ☐ In grote mate

20. In welke mate spelen uw *gevoelens* mee als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?

- ☐ Niet
- ☐ In geringe mate
- ☐ In grote mate

21. In welke mate spelen de volgende informatiebronnen mee als motieven om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg?

Omcirkel het cijfer dat bij u past, 1 staat voor 'niet', 3 voor 'in grote mate'.

	Niet	In geringe mate	In grote mate
Krant	1	2	3
Televisie	1	2	3
Radio	1	2	3
Internet	1	2	3
Familie	1	2	3
Vrienden/kennissen	1	2	3
Folders/tijdschriften	1	2	3
Onderwijs/boeken	1	2	3

Indien je geen ervaring hebt binnen de gehandicaptenzorg, kan vraag 22 worden overgeslagen.

22. Je hebt ervaring binnen de gehandicaptenzorg, welke rol speelde deze *ervaring* als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

- ☐ Speelde geen rol
- ☐ Speelde enigszins een rol
- ☐ Speelde een grote rol

23. In welke mate spelen uw *gedachten* mee als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

- ☐ Speelde geen rol
- ☐ Speelde enigszins een rol
- ☐ Speelde een grote rol

24. In welke mate spelen uw *gevoelens* mee als belemmering om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

- ☐ Speelde geen rol
- ☐ Speelde enigszins een rol
- ☐ Speelde een grote rol

25. In welke mate spelen de volgende informatiebronnen mee als belemmeringen om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

Omcirkel het cijfer dat bij u past, 1 staat voor 'niet', 3 voor 'in grote mate'.

	Niet	In geringe mate	In grote mate
Krant	1	2	3
Televisie	1	2	3
Radio	1	2	3
Internet	1	2	3
Familie	1	2	3
Vrienden/kennissen	1	2	3
Folders/tijdschriften	1	2	3
Onderwijs/boeken	1	2	3

26. Heb je het congres over de gehandicaptenzorg op het Deltion College (15 april 2010) bijgewoond?

☐ Ja

☐ Nee (dit was je laatste vraag voor deze enquête)

27. Heeft het congres op het Deltion College je beeld ten aanzien van de gehandicaptenzorg veranderd?

☐ Ja

☐ Nee (dit was je laatste vraag voor deze enquête)

28. Wat is er veranderd in jouw beeld van de gehandicaptenzorg?

.....

.....

.....

.....

Bedankt voor je bijdrage aan ons onderzoek, wij waarderen dit enorm!

Bijlage 3

Werkplan

Contact gegevens

	Nicole Jonkers (student)	Hiltje Nauta (student)	Jose Uitdewilligen (contactpersoon opdrachtgever)	Mariska de Jonge
Studentnummer	S1000774	S1002971	-	-
Slb-groep	MAV6SP10	MAV6SP10	-	-
Telefoonnr.	0000000000	0000000000	0000000000	0000000000
E-mail	*@msncom	*@hotmail.com	*@windesheim.nl	*@windesheim.nl

1. Onderwerp:

(Benoem het onderwerp van je project en licht toe waarom je dat onderwerp gekozen hebt)

Het onderwerp van het project is de werving van gekwalificeerd personeel binnen de gehandicaptenzorg. De stuurgroep van het project SWAL is benieuwd naar de beelden die er zijn bij studenten van de ROC en HBO opleidingen bij het werken binnen de zorg voor personen met een handicap, daarnaast is de stuurgroep ook benieuwd naar de motivatie en achtergronden van stagiairs en nieuwe medewerkers om juist wel te kiezen voor deze sector: wat beweegt mensen om binnen de gehandicaptenzorg te werken? En kunnen deze beelden en achtergronden gebruikt worden om meer toekomstige werkers en stagiairs “binnen te halen”?

Onze motivatie om voor dit project te kiezen:

Wij hebben beide de minor “Jeugd en gezin” gevolgd, met als doel in deze sector te gaan werken. Hiltje heeft daarnaast ook de minor gehandicaptenzorg gevolgd. Echter, binnen het werk van “Jeugd en gezin” zien wij veel overlapping met de gehandicaptenzorg. Deze richting, gehandicaptenzorg, spreekt ons beiden dan ook erg aan. Zo zien wij bij onze cliënten vaak stoornissen terug die binnen de gehandicaptenzorg aan de orde komen. Ondanks dat onze hoofdrichting “Jeugd en gezin” is, zien wij dus zelf wel veel aantrekkelijke kanten in het werken binnen de gehandicaptenzorg. Wij zijn dan zelf ook nieuwsgierig naar de motieven van de mensen die deze kant kiezen, evenals wij meer zouden willen weten over de aspecten die mensen tegenhouden in deze sector te gaan werken.

2. Opdrachtgever:

(Geef aan wie de opdrachtgever voor het project is, door zowel de naam als de instelling (met een korte omschrijving van de doelgroep van de instelling) te noemen)

Stuurgroep Samen Werken Aan Leren (SWAL) is de opdrachtgever van ons project. SWAL is een samenwerkingsverband door organisaties (de instellingen Baalderborg, Frion, Interakt Contour, JP van den Bent stichting, stichting Philadelphia Zorg en de Sprank aangesloten en de onderwijsorganisaties Hogeschool Windesheim (SPH), Gereformeerde Hogeschool, ROC's Alfa-college, Deltion, Hornbeeck college en ROC-Landstede) in de zorg voor mensen met beperkingen en het regionaal beroepsonderwijs in de regio Zwolle e.o.

Een van de doelen van dit samenwerkingsverband is om meer medewerkers en stagiairs te werven.

3. Situatie en probleemstelling

(Geef een schets van de situatie in de instelling waaruit duidelijk wordt wat het probleem is waar je aan gaat werken en definieer daarbij begrippen)

Samen Werken Aan Leren heeft een probleem met het werven van gekwalificeerd personeel op verschillen opleidingsniveaus. Ze hebben een onduidelijk beeld over de motieven van werknemers en stagiairs om wel of niet binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken.

De stuurgroep van het project SWAL is benieuwd naar de beelden die er zijn bij studenten van de ROC en HBO opleidingen bij het werken binnen de zorg voor personen met een handicap, daarnaast is de stuurgroep ook benieuwd naar de motivatie en achtergronden van stagiairs en nieuwe medewerkers om juist wel te kiezen voor deze sector: wat beweegt mensen om binnen de gehandicaptenzorg te werken? En kunnen deze beelden en achtergronden gebruikt worden om meer toekomstige werkers en stagiairs “binnen te halen”?

Geef aan welke vraag en doelstelling daaruit voortkomt:

Welke motieven en belemmeringen ondervinden (toekomstige) werknemers in de gehandicaptenzorg?

Bij de afronding van het project hebben we de motieven en belemmeringen van (toekomstige) werknemers ten aanzien van het werken binnen de gehandicaptenzorg inzichtelijk gemaakt voor de opdrachtgever.

Geef een concrete onderzoeksvraag (houd hierbij rekening met wat in de hoorcolleges is gezegd over het formuleren van onderzoeksvragen)

Welk beeld is er van de gehandicaptenzorg bij toekomstige werknemers?

4. Taak en rol:

Beschrijf wat jouw taak en rol wordt binnen het project

- Het vinden van een passende methode voor het onderzoeken van de motieven/belemmeringen van studenten en werknemers voor het werken binnen de gehandicaptenzorg
- Deze methode gebruiken om onderzoek te verrichten naar de motieven van werknemers en studenten om al dan niet te werken binnen de gehandicaptenzorg.
- Verslaglegging van het onderzoek naar de instelling en dit mondeling uiteenzetten in een presentatie

Beschrijf de mate van zelfstandigheid waarmee je de taken uitvoert

In principe wordt het gehele onderzoek opgezet en uitgevoerd door ons (studenten in de afstudeerfase van de Sociaal Pedagogische Hulpverlening). Hierbij krijgen wij vanuit school begeleiding door een vakdocent. Hier kunnen wij terecht als we vragen hebben of vast dreigen te lopen.

Om het onderzoek naar wens van de opdrachtgever te kunnen laten verlopen, is er wekelijks contact met de opdrachtgever. Dit zal voornamelijk in het begin van belang zijn om goed overeen te stemmen en misverstanden te voorkomen.

Beschrijf welke inhoudelijke ondersteuning de opdrachtgever kan bieden

- Het duidelijk formuleren van een duidelijke probleemstelling en situatie schets.
- Het bieden van mogelijkheden met betrekking tot het benaderen van personeel/studenten binnen instellingen van opdrachtgevers
- Het adequaat beantwoorden van vragen vanuit de studenten
- Tijd beschikbaar stellen om overleg te kunnen laten plaatsvinden
- het (doen) toekennen van een zekere relevantie van het project binnen hun instelling;
- het helpen en begeleiden van de projectstudenten bij de voorbereiding, uitvoering en afronding van het project
- de bereidheid hebben de resultaten van het project, hetzij beleidsmatig hetzij praktisch vertalend, te benutten in de instelling.

5. Deelvragen:

Maak een onderverdeling in deelvragen die je achtereenvolgens wilt gaan uitwerken of bestuderen

- Waar staat SWAL voor en wat doet ze?
- Welke rol speelt SWAL in de werving?
- Hoe vindt werving plaats?
- Op welke verschillende opleidingsniveaus ontstaan er problemen rond het werven van gekwalificeerd personeel?
- Wat zouden mogelijke drempels kunnen zijn waarbij werknemers en stagiairs afzien van het werken binnen de gehandicaptenzorg?
- Welke motieven hebben (toekomstige) werknemers en stagiairs om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?

Benoem de fasen in het project en de onderzoeksmethoden die je denkt te gaan gebruiken

Het project heeft de volgende fasen:

- Voorbereidingsfase; Het werven van een project, opstellen van een werkplan, gesprek voeren met de projectbiedende instelling, het tekenen van het projectcontract en het opstellen van een draaiboek.
- Uitvoeringsfase; Uitvoering van het project, regelmatig informeren en evalueren met begeleider en opdrachtgever, eventuele aanpassingen doorvoeren en beoordeling van de eerste conceptstukken
- Afrondingsfase; Concept eindproduct en individueel procesverslag schrijven.

De volgende onderzoeksmethoden denken wij te gebruiken tijdens de uitvoering van het project:

- Interviews
- Enquêtes

Wij hebben bewust gekozen voor een combinatie van interviews en enquêtes. Dit omdat door middel van enquêtes een groter aantal (toekomstige) werknemers en stagiaires kan worden betrokken bij het onderzoek. Anderzijds kiezen wij voor de interviews om de uitslagen van de enquêtes meer diepgang te kunnen geven.

Om tot deze keuze te komen hebben wij de boeken “wat is onderzoek?” van Nel Verhoeven en “Basisboek Methoden en Technieken” van Baarda en De Goede gebruikt. Deze boeken kunnen wij eveneens gebruiken om een goede enquête op te kunnen zetten en goede interviews af te kunnen nemen.

Ook onze docent Arnoud Schuitema heeft ons hierin tijdens de ondersteunende lessen bij het afstudeerproject ondersteund, in overleg met hem zijn we tot deze conclusie gekomen. Wij verwachten aan deze lessen ook nog veel te hebben om het onderzoek goed te kunnen laten verlopen.

6. Resultaat

(Omschrijf wat het uiteindelijke product of resultaat is dat het project oplevert en wat de relevantie daarvan is voor de opdrachtgever)

Het uiteindelijke resultaat van het onderzoek zal een inzicht zijn in de motivatie van (toekomstige) werknemers en studenten binnen de gehandicaptenzorg. Tevens zal hierbij worden benoemd welke factoren werknemers en studenten ervan weerhouden binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken. Hieruit zal een aanbeveling voortkomen voor de opdrachtgever. In deze aanbeveling zullen wij aangeven welke mogelijkheden wij zien om meer (toekomstige) werknemers te werven.

De relevantie hiervan is, dat de opdrachtgever aan de slag kan gaan met de motivatie van deze werknemers en studenten. Door de positieve kanten meer onder de aandacht te brengen kan er meer personeel worden geworven. Echter, door de punten die mensen ervan weerhouden binnen de gehandicaptenzorg te gaan werken aan het licht te brengen, kan er misschien iets worden veranderd. Wanneer er uit het onderzoek komt dat er een verkeerd beeld is van het werken binnen de gehandicaptenzorg kan alsnog een duidelijk beeld worden geschetst.

7. Planning en activiteiten

Maak een stappenplan voor het project, dat wil zeggen: geef de activiteiten in tijdsvolgorde aan

Week A periode 3 (01-02-2010 t/m 05-02-2010):

- opstellen van het werkplan
- eventueel aanpassen van het werkplan
- afspraak maken met opdrachtgever en projectbegeleider vanuit de opleiding voor het ondertekenen van het projectcontract.

Week B periode 3 (08-02-2010 t/m 12-02-2010):

- ondertekenen van het projectcontract met de opdrachtgever en projectbegeleider vanuit de opleiding.
- opstellen van het draaiboek

Week C periode 3(15-02-2010) t/m Week D periode 4 (14-05-2010)

1. Uitvoering van het project:
 2. Bronnenstudie, verkennen van het kader voor de enquêtes.
 3. Verdiepen in het opstellen van objectieve en representatieve enquêtes.
 4. Opstellen van objectieve en representatieve enquêtes
 5. Enquêtes verspreiden
 6. Verkregen informatie uit de enquêtes verwerken
 7. Conclusie trekken uit de verkregen informatie
 8. Aanbeveling doen aan de opdrachtgever aan de hand van het onderzoek
- Informeren en evalueren met begeleider en opdrachtgever (minimaal eens per veertien dagen)
 - De eerste conceptstukken opstellen
 - Aanpassingen doorvoeren

- De eerste conceptstukken laten beoordelen

Week E periode 4 (17-05-2010) t/m Week F periode 4 (28-05-2010)

- Aanpassingen verwerken
- Concept eindproduct inleveren bij de opdrachtgever
- Maken van het individueel procesverslag
- Inleveren van het individueel procesverslag

Maak een planning voor contactmomenten met de opdrachtgever

Wij willen eens in de veertien dagen een contactmoment hebben met de opdrachtgever. De frequentie zouden wij, waar mogelijk en waar nodig, aan kunnen passen in de loop van het onderzoek. Het is nog onmogelijk om een exacte planning van de contactmomenten met de opdrachtgever te maken, aangezien we nog met de opdrachtgever om de tafel moeten zitten.

Omschrijf je verwachtingen van je begeleider binnen de opleiding (bijvoorbeeld frequentie van begeleidingsmomenten)

Wij verwachten dat de begeleider binnen de opleiding ons:

- motiveert en stimuleert;
- (bij-) stuurt opdat beoogde kwalificaties behaald kunnen worden;
- begeleidt met betrekking tot de inhoudelijke aspecten van het project, onder andere op het gebied van onderzoek en literatuurgebruik;
- begeleidt bij de bewaking van de voortgang, inclusief een tijdige afronding van het project;
- begeleidt bij de procesmatige aspecten van het project;
- werk tegen de achtergrond van de doelen van het project evalueert

Ons doel is om minimaal eens in de veertien dagen af te spreken met de begeleider binnen de opleiding.

Verantwoord ieders individuele theoretische bijdrage aan het project

Wij zullen tijdens het uitvoeren van het project de taken gelijkwaardig verdelen en deze verantwoorden.

Verantwoord de ureninzet

Wij zullen ons 560 uur gaan inzetten voor het project.

Vorbereidingsfase: 75 uur

- opstellen van het werkplan :	30 uur
- eventueel aanpassen van het werkplan:	14 uur
- afspraak maken met opdrachtgever en projectbegeleider vanuit de opleiding voor het ondertekenen van het projectcontract:	0,5 uur
- ondertekenen van het projectcontract met de opdrachtgever en projectbegeleider vanuit de opleiding:	0,5 uur.
- opstellen van het draaiboek:	30 uur

Uitvoeringsfase: 410 uur

- Bronnenstudie, verkennen van het kader voor de enquêtes: 30 uur
- Verdiepen in het opstellen van objectieve en representatieve enquêtes: 10 uur
- Opstellen van objectieve en representatieve enquêtes: 40 uur
- Enquêtes verspreiden en interviews afnemen: 100 uur
- Verkregen informatie uit de enquêtes en interviews verwerken: 110 uur
- Conclusie trekken uit de verkregen informatie: 60 uur
- Aanbeveling doen aan de opdrachtgever aan de hand van het onderzoek: 6 uur

- Informeren en evalueren met begeleider en opdrachtgever (minimaal eens per veertien dagen): 14 uur

- De eerste conceptstukken opstellen: 40 uur
- Aanpassingen doorvoeren: 20 uur
- De eerste conceptstukken laten beoordelen

Afrondingsfase: 75 uur

- Aanpassingen verwerken 35 uur
- Concept eindproduct inleveren bij de opdrachtgever 2,5 uur
- Maken van het individueel procesverslag 35 uur
- Inleveren van het individueel procesverslag 2,5 uur

Geef de inleverdatum van het project aan

De uiterlijk inleverdatum van het product is vrijdag achttien juni.

8. POP

Expliciteer het verband met je POP

Hiltje:

Ik zal het verband met mijn POP kort uiteenzetten, door mijn leerdoelen te benoemen en daarbij aan te geven bij welke opleidingskwalificaties en/of domeincompetenties dit aansluit.

1. Ik wil tijdens de A en B week van periode 3 een werkplan opzetten dat voldoet aan de eisen van de opleiding (opleidingskwalificatie 6 & 7, domeincompetentie 6)
2. Ik wil tijdens periode 3 van dit schooljaar een goede schets maken van de beginsituatie, om zo goed te beginnen aan het onderzoek. (domeincompetentie 1 & 8)
3. Ik wil tijdens het laatste half jaar van de opleiding een kwalitatief goed onderzoek uitvoeren (hieronder vallen in principe alle opleidingskwalificaties en domeincompetenties)
4. Ik wil me tijdens het laatste half jaar van de opleiding inzetten om de contacten tussen opdrachtgever, werkbegeleider en studenten zo prettig mogelijk verlopen. (hierin zo weinig mogelijk onduidelijkheden laten plaatsvinden, duidelijke afspraken maken en deze nakomen) (opleidingskwalificatie 8, domeincompetentie 6 & 7)
5. Ik wil tijdens het laatste half jaar van de opleiding laten zien dat ik de bekwaamheid heb om relevante theorie te vinden en te gebruiken voor het onderzoek, daarnaast laat ik zien dat ik ook zelf al over veel kennis beschik die ik tijdens de opleiding heb opgedaan. (opleidingskwalificatie 1, 3, 10)

Nicole:

1. Ik wil me het laatste halfjaar van de opleiding aan de gemaakte planning en afspraken houden (opleidingskwalificatie 7 & 8, domeincompetentie 6 & 7)
2. Aan het eind van het laatste half jaar weet ik hoe ik een kwalitatief goed onderzoek kan opzetten (alle opleidingskwalificaties en domeincompetenties)
3. Aan het eind van het laatste halfjaar wil ik gegevens die voortkomen uit een onderzoek kunnen verwerken in een verslaglegging. Opleidingskwalificatie 1, 3 & 6, domeincompetentie 1, 6 & 8
4. Tijdens periode 3 en 4 bij de uitvoering van het project wil ik een inhoudelijk interview kunnen afnemen en de benodigde informatie verwerken in het onderzoeksverslag (opleidingskwalificatie 7 & 8, domeincompetentie 1, 6 en 8)

Verantwoord aan welke opleidingskwalificaties je werkt in dit project

Tijdens het onderzoeksproject werken we aan de volgende HBO-kwalificaties:

1. Brede professionaliteit:

De student is aantoonbaar toegerust met actuele kennis die aansluit bij recente (wetenschappelijke) kennis, inzichten, concepten en onderzoeksresultaten, en die aansluit bij de in het beroepsprofiel geschetste (internationale) ontwikkelingen in het beroepenveld. Dit is gericht op:

- Het zelfstandig kunnen uitvoeren van de taken van een beginnend beroepsbeoefenaar;
- Het functioneren binnen een arbeidsorganisatie;
- De verdere professionalisering van de eigen beroepsuitoefening c.q. het beroep.

3. (Wetenschappelijke) toepassing

De toepassing van beschikbare relevante (wetenschappelijke) inzichten, theorieën, concepten en onderzoeksresultaten bij vraagstukken waar afgestudeerden in hun beroepsuitoefening mee geconfronteerd worden.

6. Probleemgericht werken

Het zelfstandig definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk op basis van relevante kennis en (theoretische) inzichten, het ontwikkelen en toepassen van zinvolle (nieuwe) oplossingsstrategieën en het beoordelen van de effectiviteit hiervan.

7. Methodisch en reflectief handelen

Het stellen van realistische doelen, het plannen c.q. planmatig aanpakken van werkzaamheden en het reflecteren op het (beroepsmatig) handelen, op basis van het verzamelen en analyseren van relevante informatie.

8. Sociaalcommunicatieve bekwaamheid

Het communiceren en samenwerken met anderen in een multiculturele, internationale en/of multidisciplinaire omgeving en het voldoen aan de eisen die het participeren in een arbeidsorganisatie stelt.

10. Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid

Begrip en betrokkenheid zijn ontwikkeld met betrekking tot ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van kennis en de (toekomstige) beroepspraktijk.

Tijdens het onderzoeksproject werken we aan de volgende domeincompetenties:

Domeincompetentie 1:

Analyseren en verkennen van de leefsituatie van cliënten en hun doelgroepen en hun culturele en maatschappelijke context, gericht op signaleren van belemmerende factoren op macro-, meso- en microniveau. (SPH kwalificatie 1 en 8)

Domeincompetentie 6:

Als sociaalagogisch professional een eigen bijdrage leveren aan het beheer, het beleid en kwaliteit van de organisatie- binnen de doelstellingen van de organisatie- en daarover in mondelinge en schriftelijke rapportages verantwoording over afleggen. (SPH kwalificatie 7, 9 en 11)

Domeincompetentie 7:

Als sociaalagogisch professional samenwerken met zowel professionals als vrijwilligers, begeleiding geven aan medewerkers en leidinggevende taken uitvoeren binnen een team, werkeenheid of organisatie. (SPH kwalificatie 7 en 10)

Domeincompetentie 8:

Veranderingen in de samenleving signaleren en vertalen naar de ontwikkeling van preventieve (sociaalagogische) activiteiten. Deze organiseren, (laten) uitvoeren en evalueren. (SPH kwalificatie 8)

9. Bronnenstudie

De volgende boeken gaan wij gebruiken tijdens het werken aan het onderzoeksproject:

- Wat is onderzoek? Praktijkboek methoden en technieken voor het hoger onderwijs. Van: N. Verhoeven
- Basisboek Methoden en Technieken van Baarda en de Goede
- Kwaliteit van onderzoeksmethodes van W.A van Staveren
- Leren Communiceren: Handboek voor mondelinge en schriftelijke communicatie van Steehouder, M., Jansen, C., Maat, K., Staak, J. van der, Vet, D. de, Witteveen, M.,
- Zakelijke Communicatie I en II van D. Janssen
- Enquêteren; het opstellen en gebruiken van vragenlijsten van E.P.W.A Jansen, Th. H. Joostens, D.R. Kemper
- Handboek Werving en Selectie; voor een juiste match tussen kandidaat en organisatie van Loek Wijchers, Jacco van den Berg en Ton Barning

Vaktijdschriften:

- KLIK: KLIK is het enige onafhankelijke vakblad voor iedereen die werkzaam is in de verstandelijke gehandicaptenzorg
- Sozio: het vakblad voor sociale en pedagogisch beroepen.
- Zorg en Welzijn: vakinformatie voor sociale professionals

Bijlage 4

Deelvragen

Om de door ons opgestelde deelvragen te kunnen beantwoorden hebben wij 134 studenten geënquêteerd. Daaruit hebben wij 100 bruikbare enquêtes gehaald voor de verwerking van de gegevens. Van de 100 enquêtes zijn er 25 eerstejaars SAW studenten, 25 laatstejaars SAW studenten, 25 eerstejaars SPH studenten en 25 laatstejaars SPH studenten.

Naast het afnemen van enquêtes en interviews hebben wij informatie ingewonnen voor het beantwoorden van onze deelvragen door gesprekken te voeren met onze opdrachtgever.

Voorafgaand aan de enquêtes hebben we interviews afgenomen bij enkele studenten. We hebben 3 eerstejaars SPH studenten geïnterviewd, 3 laatstejaars SPH studenten, 2 eerstejaars SAW studenten en 1 laatstejaars SAW studente. Dit zijn in totaal 9 interviews die we afgenomen hebben. In eerste instantie hadden we gepland om 12 interviews af te nemen, maar dit is echter niet gelukt. Meer uitleg hierover vindt u in de methodebeschrijving. Deze interviews hebben we waarnodig naast de enquêtes gebruikt bij het beantwoorden van de deelvragen.

1. *Waar staat SWAL voor en wat doet ze?*

Stuurgroep Samen Werken Aan Leren (SWAL) is de opdrachtgever van ons project. SWAL is een samenwerkingsverband door organisaties (de instellingen Baalderborg, Frion, Interakt Contour, JP van den Bent stichting, stichting Philadelphia Zorg en Sprank aangesloten en de onderwijsorganisaties Hogeschool Windesheim (SPH), Gereformeerde Hogeschool, ROC's Alfa-college, Deltion, Hornbeek college en ROC-Landstede) in de zorg voor mensen met beperkingen en het regionaal beroepsonderwijs in de regio Zwolle e.o.

Een van de doelen van dit samenwerkingsverband is om meer medewerkers en stagiairs te werven.

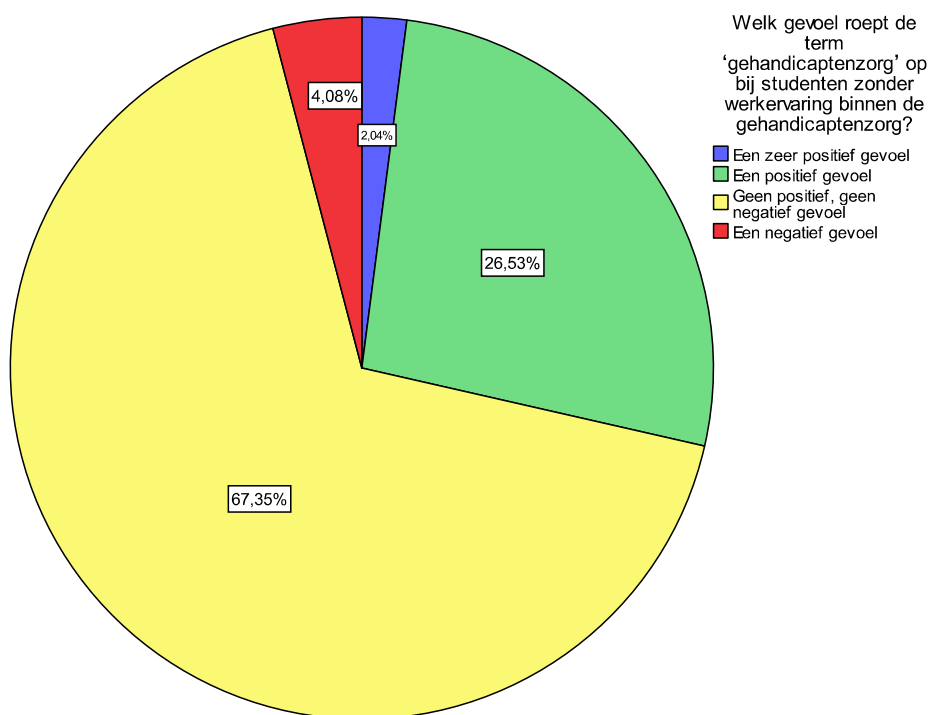
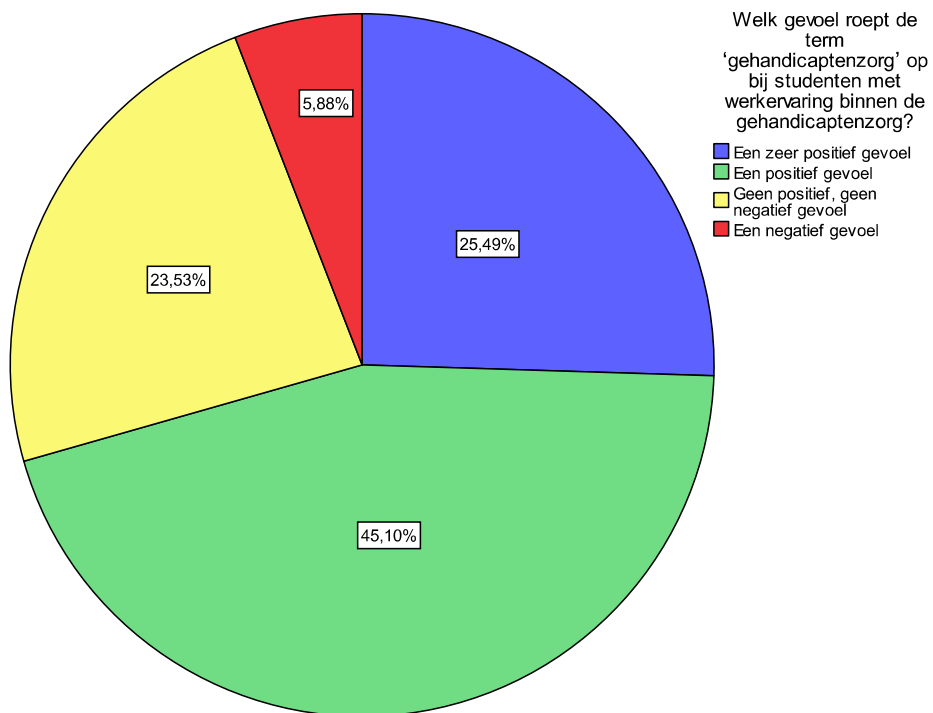
2. *Op welke verschillende opleidingsniveaus ontstaan er problemen rond het werven van gekwalificeerd personeel?*

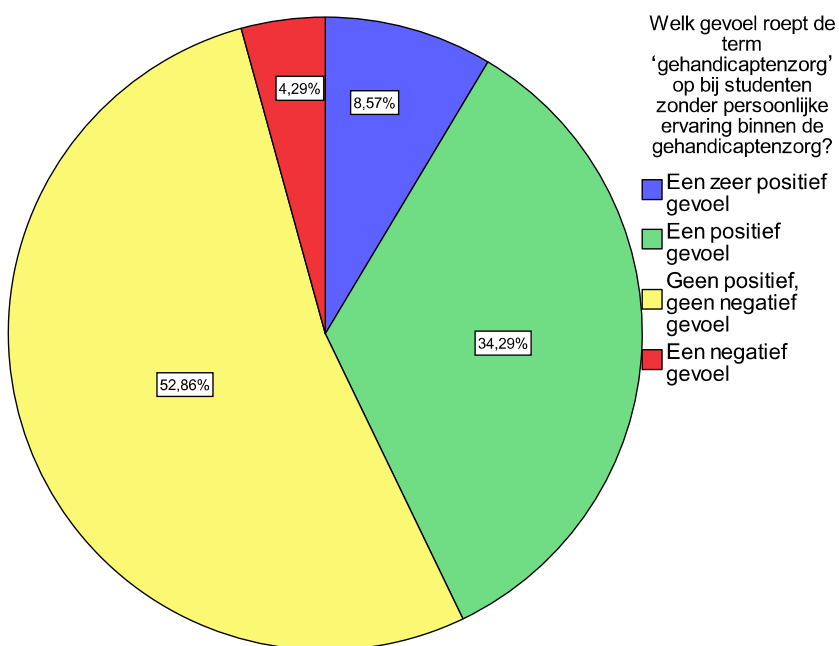
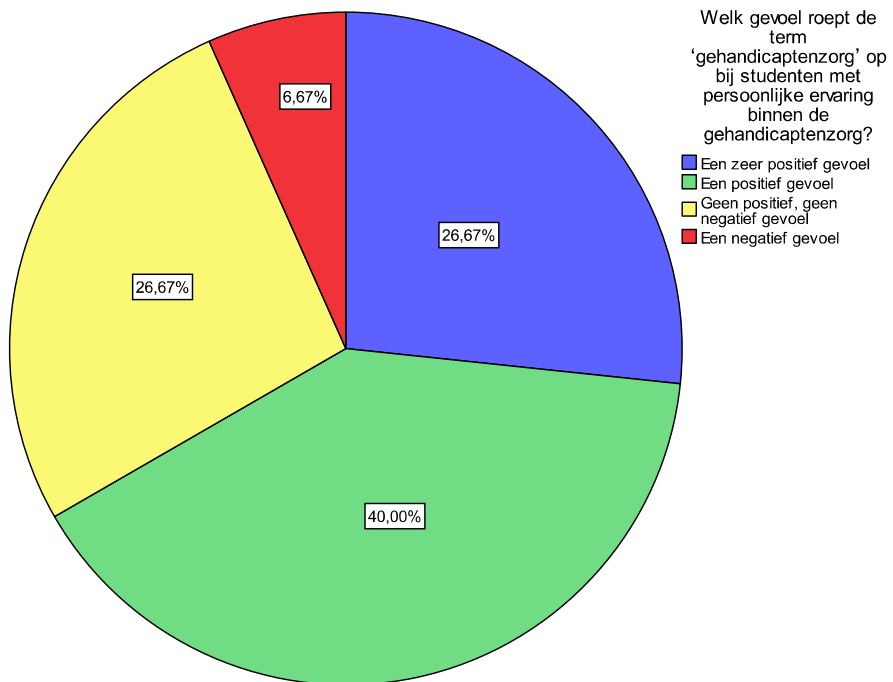
De verschillende opleidingsniveaus waarbij problemen ontstaan rond het werven van gekwalificeerd personeel zijn HBO en MBO opleidingen.

3. *Wat zouden mogelijke drempels kunnen zijn waarbij werknemers en stagiairs afzien van het werken binnen de gehandicaptenzorg?*

Bij de vraag welk gevoel de term 'gehandicaptenzorg' bij de geënquêteerde studenten oproept, antwoorden de studenten met persoonlijke- of werkervaring binnen de gehandicaptenzorg duidelijk positiever dan studenten zonder persoonlijke- of werkervaring.

(Onder persoonlijke ervaring verstaan wij: ervaring met de gehandicaptenzorg met betrekking tot vader/moeder, broer(tje)/zus(je), overige familieleden, vrienden, partner of andere bekenden. Onder werkervaring verstaan wij: ervaring als werknemer, stagiaire en/of vrijwilliger). Zie de diagrammen op de volgende pagina's.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat voornamelijk de eerstejaars studenten van zowel de opleiding SAW als SPH een onduidelijk beeld hebben van de inhoud van de sector gehandicaptenzorg. De laatstejaars studenten gaven aan dat de sector gehandicaptenzorg erg breed is.

Naar aanleiding van de uitkomsten van deze interviews, hebben we in de enquêtes gevraagd in hoeverre de geënquêteerde studenten bepaalde begrippen bij de sector gehandicaptenzorg vonden passen. Opvallend is dat hierbij een miniem verschil op te merken is tussen de eerstejaars en laatstejaars studenten. Dit verschil is even groot bij de vergelijking tussen studenten die wel of niet de richting “gehandicaptenzorg” hebben gekozen.

De studenten konden in de enquête bij ieder begrip scoren van 1 t/m 5, waarbij 1 stond voor ‘helemaal oneens’ en 5 voor ‘helemaal eens’. In de tabel op de volgende pagina zijn de gemiddelde scores te vinden die de studenten gaven aan ieder begrip.

Opvallende uitkomst van deze vraag is dat veel studenten niet lijken te weten dat ook cliënten met ADHD binnen de gehandicaptenzorg vallen. Ook het begrip ‘cliënten die 24 uur per dag in bed liggen’ krijgt een lage score, hoewel ook deze cliënten binnen de gehandicaptenzorg zouden kunnen vallen.

Daarnaast scoort het begrip ‘agressieve cliënten’ hoog.

Beeldvorming van de geënquêteerde eerstejaars en laatstejaars studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	Agressieve mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (onder de 85)	Minder zelfstandige mensen
eerste jaar	Mean	2,74	3,98	2,94	2,98	3,66	3,96
	N	50	50	50	50	50	50
	Std. Deviation	,965	,685	,682	,845	,772	,669
laatste jaar	Mean	2,60	3,88	2,98	2,86	3,78	3,96
	N	50	50	50	50	49	50
	Std. Deviation	1,088	,689	,869	,948	,848	,669
Total	Mean	2,67	3,93	2,96	2,92	3,72	3,96
	N	100	100	100	100	99	100
	Std. Deviation	1,025	,685	,777	,895	,809	,665

Beeldvorming van de geënquêteerde eerstejaars en laatstejaars studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen Met problema- tische thuisituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijk- heden
eerste jaar	Mean	2,86	2,36	3,78	3,30	2,32	1,86	3,98
	N	50	50	49	50	50	50	50
	Std.	1,010	,851	,872	,863	,868	,926	,742
	Deviation							
laatste jaar	Mean	2,78	2,62	3,92	3,44	2,36	1,51	4,28
	N	50	50	50	50	50	49	50
	Std.	,954	,945	,601	,907	,898	,739	,809
	Deviation							
Total	Mean	2,82	2,49	3,85	3,37	2,34	1,69	4,13
	N	100	100	99	100	100	99	100
	Std.	,978	,904	,747	,884	,879	,853	,787
	Deviation							

Bij de vraag welke emotie de term ‘gehandicaptenzorg’ bij de studenten oproept geeft 8% van de geënquêteerde studenten aan de emotie angst te koppelen aan gehandicaptenzorg. Redenen hiervoor zijn agressieve cliënten of de angst om cliënten niet goed aan te voelen. (2 van de 8 studenten met werkervaring binnen de gehandicaptenzorg geven aan de emotie ‘angst’ te koppelen aan de term ‘gehandicaptenzorg’).

Tijdens het afnemen van de interviews kwam bij alle geïnterviewden naar voren dat het werken binnen de gehandicaptenzorg volgens hen zwaar was. Hierbij benoemden ze dat het op de groepen met licht beperkte cliënten voornamelijk gaat om het mentaal zware werk, op de groepen cliënten met een zwaardere beperking gaven ze aan te denken aan fysiek zwaar werk, met betrekking tot verschonen en tillen.

Daarnaast gaven ze aan dat het werken binnen de gehandicaptenzorg meer verzorgend werk is, in plaats van begeleidend werk. Tijdens een aantal interviews kwam naar voren dat studenten graag ontwikkeling zien bij cliënten. Zij gaven aan minder ontwikkeling te zien bij cliënten met een beperking.

Als afsluitende vraag voor elke enquête hebben we de studenten gevraagd of zij het congres over vrijetijdsbesteding binnen de gehandicaptenzorg op het Deltion College (15 april 2010) hebben bijgewoond. 4 Van de 100 geënquêteerde studenten hebben dit congres bijgewoond. Al deze studenten zijn afkomstig van de opleiding SAW. Van de 4 aanwezige SAW studenten waren er 3 eerstejaars SAW studenten aanwezig en 1 laatstejaars SAW student. Van de aanwezige SAW studenten geven 3 van de 4 aan dat hun beeld van de gehandicaptenzorg door het congres verandert is. Daarvan geeft één studente aan dat ze een positiever beeld ontwikkelt heeft naar aanleiding van het congres. Een tweede SAW student geeft aan dat ze de gehandicapten vrolijke mensen vindt, een derde geeft aan dat ze niet allemaal kwijlen. De veranderingen die de studenten aangeven zijn over het algemeen positief.

4. *Welke motieven hebben (toekomstige) werknemers en stagiairs om te gaan werken binnen de gehandicaptenzorg?*

Bij vraag 3 staat aangegeven dat geënquêteerde studenten met persoonlijke- of werkervaring binnen de gehandicaptenzorg een positiever beeld hebben bij de term 'gehandicaptenzorg'.

Tijdens het afnemen van de interviews gaven veel studenten aan dat gehandicapten vrolijke mensen zijn, van wie je veel terug krijgt. Hiermee doelen de studenten op dankbaarheid, respect en liefde.

In de enquêtes gaven de eerstejaars studenten SAW aan dat de volgende emoties bij hen werden opgeroepen bij de term gehandicaptenzorg (hierbij mochten zij de 3 meest passende emoties kiezen).

Wij hebben hier voor u de 5 meest gekozen emoties per categorie opgesomd:

Eerstejaars studenten van de opleiding SAW:

- Bewondering (80%)
- Acceptatie (76%)
- Liefde (44%)
- Hoop (40%)
- Trots (32%)

Laatstejaars studenten van de opleiding SAW:

- Bewondering (87,5%)
- Acceptatie (62,5%)
- Liefde (58,3%)
- Trots (58,3%)
- Hoop (20,8%)

Eerstejaars studenten van de opleiding SPH:

- Bewondering (80%)
- Acceptatie (64%)
- Liefde (36%)
- Hoop (28%)
- Angst (20%)

Laatstejaars studenten van de opleiding SPH:

- Bewondering (80%)
- Acceptatie (76%)
- Liefde (44%)
- Hoop (20%)
- Anders (20%)

Een totaal overzicht van de vijf meest gekozen emoties:

- Bewondering (81,8%)
- Acceptatie (69,7%)
- Liefde (45,5%)
- Hoop (27,3%)
- Trots (27,3%)

Bij de emotie bewondering werd door de geënquêteerde studenten voornamelijk genoemd dat ze bewondering hebben voor de mensen die in de gehandicaptenzorg werken, dit geldt dus niet als motief voor hen zelf. Bij de emotie acceptatie werd voornamelijk aangegeven dat de cliënten hun handicap (moeten) accepteren en dat mensen met een handicap moeten worden geaccepteerd binnen de samenleving.

Bij de emotie liefde werd voornamelijk genoemd dat je bij het werken binnen de gehandicaptenzorg veel liefde terug krijgt van de cliënten.

De emotie hoop werd voornamelijk uitgelegd als het geven van hoop aan cliënten door werknemers.

De emotie trots werd voornamelijk genoemd als de trots wanneer een cliënt een doel heeft bereikt, maar ook door de positieve houding van cliënten.

De emotie angst werd voornamelijk genoemd als de angst voor agressief gedrag van cliënten naar hun omgeving, maar ook als de angst voor het niet begrijpen van de cliënt.

Zoals eerder genoemd bij vraag 3, hebben 4 van de 100 geënquêteerde studenten het congres over vrijetijdsbesteding binnen de gehandicaptenzorg op het Deltion College (15 april 2010) bezocht. Door dit congres is bij 3 van de 4 studenten het beeld van de gehandicaptenzorg op een positieve manier verandert.

5. *Wat is het verschil in de beeldvorming tussen SAW studenten en SPH studenten?*

Om de beeldvorming over de gehandicaptenzorg te onderzoeken hebben wij een enquêtevraag opgesteld. Deze luidt: 'Waar denkt u aan bij de term gehandicaptenzorg'? Vervolgens konden ze bij verschillende begrippen een score geven van 1 tot en met 5, waarbij 1 staat voor helemaal oneens en 5 voor helemaal mee eens.

Opvallendheden is dat de geënquêteerde SAW studenten denken bij gehandicapten meer aan cliënten met ADHD, ASS (stoornis in het Autisme Spectrum) of met het syndroom van Down dan de geënquêteerde SPH studenten.

Verder zijn er tussen de studenten van de opleiding SAW en opleiding SPH geen opvallende verschillen in de beeldvorming te ontdekken.

6. *Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SAW studenten en laatstejaars SAW studenten?*

Bij de vorige deelvraag is de door ons opgestelde vraag voor het verhelderen van de beeldvorming genoemd. Deze vraag hebben wij ook voor deze vergelijking gebruikt. De exacte uitkomsten van dit onderdeel zijn terug te vinden in de tabellen op de volgende pagina. Opvallend is dat de geënquêteerde laatstejaars SAW studenten het met bijna alle begrippen meer eens zijn dan de geënquêteerde eerstejaars SAW studenten. Alleen bij de begrippen 'mensen met een laag IQ' en 'mensen die 24 uur per dag in bed liggen' gaven de geënquêteerde laatstejaars studenten een lagere score aan dan de geënquêteerde eerstejaars SAW studenten.

Beeldvorming van de geënquêteerde SAW studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	Agressieve mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (onder de 85)	Minder zelfstandige mensen
eerste jaar	Mean	2,36	3,96	2,80	2,80	3,60	3,80
	N	25	25	25	25	25	25
	Std. Deviation	,995	,841	,577	,913	,707	,707
laatste jaar	Mean	2,84	4,16	3,16	2,96	3,48	3,92
	N	25	25	25	25	25	25
	Std. Deviation	1,179	,688	,943	1,060	,872	,640
Total	Mean	2,60	4,06	2,98	2,88	3,54	3,86
	N	50	50	50	50	50	50
	Std. Deviation	1,107	,767	,795	,982	,788	,670

Beeldvorming van de geënquêteerde SAW studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen met een problematische thuissituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijkheden
eerste jaar	Mean	2,68	2,56	3,96	3,40	2,24	1,76	4,04
	N	25	25	24	25	25	25	25
	Std. Deviation	,900	,961	,751	,866	,970	,970	,889
laatste jaar	Mean	2,76	3,04	4,00	3,76	2,48	1,54	4,40
	N	25	25	25	25	25	24	25
	Std. Deviation	1,165	,935	,577	,723	,823	,721	,913
Total	Mean	2,72	2,80	3,98	3,58	2,36	1,65	4,22
	N	50	50	49	50	50	49	50
	Std. Deviation	1,031	,969	,661	,810	,898	,855	,910

7. *Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SPH studenten en laatstejaars SPH studenten?*

Ook om het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars en laatstejaars studenten van de opleiding SPH te kunnen vergelijken hebben wij de eerder genoemde vraag gebruikt. Deze luidt, ter herinnering: ‘Waar denkt u aan bij de term gehandicaptenzorg’? Vervolgens konden

ze bij verschillende begrippen een score geven van 1 tot en met 5, waarbij 1 staat voor helemaal oneens en 5 voor helemaal mee eens. De exacte uitkomsten van dit onderdeel zijn terug te vinden in de tabellen op de volgende pagina.

Opvallend is dat van de geënquêteerde SPH studenten de laatstejaars studenten het over het algemeen minder eens zijn met de genoemde begrippen. Alleen met de begrippen 'mensen met een laag IQ', 'mensen met ADHD', mensen met het syndroom van Down' en 'mensen met mogelijkheden' zijn de geënquêteerde laatstejaars SPH studenten het meer eens dan de geënquêteerde eerstejaars SPH studenten.

Beeldvorming van de geënquêteerde SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Kwijlende mensen	Vrolijke mensen	agressieve Mensen	Rolstoel afhankelijke mensen	Mensen met een laag IQ (onder de 85)	Minder zelfstandige mensen
eerste jaar	Mean	3,12	4,00	3,08	3,16	3,72	4,12
	N	25	25	25	25	25	25

Beeldvorming van de geënquêteerde SPH studenten over de gehandicaptenzorg

Opleidingsjaar		Mensen die 24 uur per dag begeleiding nodig hebben	Mensen met ADHD	Mensen met het syndroom van Down	Mensen met een stoornis in het autisme spectrum	Mensen met een problematische thuissituatie	Mensen die 24 uur per dag in bed liggen	Mensen met mogelijkheden
eerste jaar	Mean	3,04	2,16	3,60	3,20	2,40	1,96	3,92
	N	25	25	25	25	25	25	25
	Std. Deviation	1,098	,688	,957	,866	,764	,889	,572
laatste jaar	Mean	2,80	2,20	3,84	3,12	2,24	1,48	4,16
	N	25	25	25	25	25	25	25
	Std. Deviation	,707	,764	,624	,971	,970	,770	,688
Total	Mean	2,92	2,18	3,72	3,16	2,32	1,72	4,04
	N	50	50	50	50	50	50	50
	Std. Deviation	,922	,720	,809	,912	,868	,858	,638

8. *Wat is het verschil in de beeldvorming tussen eerstejaars SPH en SAW studenten en de laatstejaars SPH en SPW studenten?*

Ook voor deze deelvraag hebben wij de enquêtevraag gebruikt die bij deelvraag 7 is genoemd. Deze vergelijking gaf geen opvallende resultaten.

9. *Welke informatiebronnen spelen mee in het vormen van een beeld over de gehandicaptenzorg?*

Binnen de vier verschillende categorieën (eerstejaars studenten van de opleiding SAW, laatstejaars studenten van de opleiding SAW, eerstejaars studenten van de opleiding SPH en laatste jaar studenten van de opleiding SPH) waren er slechts kleine verschillen. Over het geheel viel op te merken dat de Radio bijna geen rol speelt in het vormen van een beeld over de gehandicaptenzorg bij de geënquêteerde studenten. Onderwijs en boeken spelen wel een grote rol in de informatievoorziening over de gehandicaptenzorg. De krant heeft, evenals folders en tijdschriften weinig invloed op de informatievoorziening over de gehandicaptenzorg.

De televisie, het internet, familie, vrienden/kennissen spelen een matige rol in de informatievoorziening over de gehandicaptenzorg voor de geënquêteerde studenten.

Welke informatiebronnen spelen mee in het vormen van een beeld over de gehandicaptenzorg

Opleiding	krant	televisie	radio	internet	familie	vrienden/ kennissen	tijdschrifte n/ folders	onderwijs/ boeken
SAW Mean	1,44	2,06	1,24	1,88	2,06	2,04	1,58	2,30
W N	50	50	50	50	50	50	50	50
Std. Deviation	,541	,586	,517	,689	,793	,781	,609	,647
SPH Mean	1,50	2,14	1,20	1,90	1,92	2,02	1,68	2,32
N	50	50	50	48	49	50	50	50
Std. Deviation	,614	,670	,535	,751	,812	,742	,653	,653
Totaal Mean	1,47	2,10	1,22	1,89	1,99	2,03	1,63	2,31
N	100	100	100	98	99	100	100	100
Std. Deviation	,577	,628	,524	,716	,802	,758	,630	,647

Op de vraag in hoeverre iedere informatiebron voor de geënquêteerde studenten meespeelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg antwoordden de studenten als volgt: De studenten van de opleiding SAW geven aan dat de radio voor hen geen rol speelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. De studenten van de opleiding SPH geven naast de radio, ook de krant aan als informatiebron die geen rol speelt als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Voor zowel de SPH als SAW studenten spelen de informatiebronnen televisie, internet, folders en tijdschriften een kleine rol als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Bij de geënquêteerde studenten van de opleiding SAW wordt hierbij ook de krant genoemd. Familie, vrienden, onderwijs en boeken spelen voor de geënquêteerde studenten een matige rol als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg.

Voor de exacte resultaten voortvloeiend uit deze vraag, zie de tabel op de volgende pagina.

Informatiebronnen gelden als motief om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg

Opleiding	Krant	Televisie	Radio	Internet	Familie	Vrienden/ kennissen	Folders/ tijdschriften	Onderwijs/ boeken
SAW Mean	1,31	1,56	1,15	1,71	1,77	1,81	1,35	2,00
N	48	48	48	48	48	48	48	48
Std. Deviation	,468	,649	,357	,798	,751	,641	,565	,799
SPH Mean	1,23	1,63	1,10	1,60	1,83	1,79	1,35	1,70
N	48	48	48	48	48	48	48	47
Std. Deviation	,425	,703	,371	,707	,834	,849	,526	,689
Total Mean	1,27	1,59	1,13	1,66	1,80	1,80	1,35	1,85
N	96	96	96	96	96	96	96	95
Std. Deviation	,447	,674	,363	,752	,790	,749	,542	,757

Op de vraag in hoeverre iedere informatiebron voor de geënquêteerde studenten meespeelt als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg antwoordden de studenten als

volgt:

De radio geldt voor zowel studenten van de opleiding SPH als studenten van de opleiding SAW niet als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Andere informatiebronnen die voor de studenten van de opleiding SAW niet gelden als belemmeringen om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg zijn de krant, folders en tijdschriften. De andere genoemde informatiebronnen spelen voor beide groepen geëquëerde studenten een hele kleine rol om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Voor de exacte resultaten voortvloeiend uit deze vraag, zie tabel op de volgende pagina.

Informatiebronnen gelden als belemmering om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg

Opleiding	Krant	Televisie	Radio	Internet	Familie	Vrienden/ kennissen	Tijdschrifte n/ folders	Onderwijs/ boeken
SAW Mean	1,24	1,48	1,16	1,50	1,40	1,48	1,24	1,50
N	50	50	50	50	50	50	50	50
Std. Deviation	,476	,677	,370	,707	,639	,677	,476	,707
SPH Mean	1,39	1,51	1,16	1,39	1,37	1,47	1,33	1,45
N	49	49	49	49	49	49	49	49
Std. Deviation	,571	,617	,373	,533	,668	,739	,625	,679
Total Mean	1,31	1,49	1,16	1,44	1,38	1,47	1,28	1,47
N	99	99	99	99	99	99	99	99
Std. Deviation	,528	,645	,370	,626	,650	,705	,554	,690

10. *Hoeveel van de 100 geënquêteerde studenten en van welke opleiding hebben het congres ‘vrijtijdsbesteding in de gehandicaptenzorg’ op het Deltion college bezocht?*

Van de 100 geënquêteerde studenten waren er slechts 4 studenten die het congres ‘vrijtijdsbesteding in de gehandicaptenzorg’ op het Deltion college bezocht hebben. Al deze studenten zijn afkomstig van de opleiding SAW. Daarentegen was er geen enkele van de geënquêteerde SPH studenten aanwezig. Van de 4 aanwezige SAW studenten waren er 3 eerstejaars SAW studenten aanwezig en 1 laatstejaars SAW student. Van de aanwezige SAW studenten geven 3 van de 4 aan dat hun beeld van de gehandicaptenzorg door het congres verandert is. Daarvan geeft 1 aan dat ze een positiever beeld ontwikkelt heeft na aanleiding van het congres. Een tweede SAW student geeft aan dat ze de gehandicapten vrolijke mensen vind, een derde geeft aan dat ze niet allemaal kwijlen.

Bijlage 5

INFORMATIE OVER DE INSTELLING

Binnen de sector gehandicaptenzorg ontstaan er problemen rond het werven gekwalificeerd personeel op verschillende opleidingsniveaus.

In de regio Zwolle is het samenwerkingsverband Samen Werken Aan Leren (SWAL) opgericht. Dit is een samenwerkingsverband door organisaties in de zorg voor mensen met beperkingen en het regionaal beroepsonderwijs in de regio Zwolle e.o.

In dit samenwerkingsverband zijn de instellingen Baalderborg, Frion, Interakt Contour, JP van den Bent stichting, stichting Philadelphia Zorg en de Sprank aangesloten en de onderwijsorganisaties Hogeschool Windesheim (SPH) en de Gereformeerde Hogeschool en de ROC's Alfa-college, Deltion, Hornbeeck college en ROC-Landstede.

Een van de doelen van dit samenwerkingsverband is om meer medewerkers en stagiairs te werven.

De stuurgroep van het project SWAL is benieuwd naar de beelden die er zijn bij studenten van de ROC en HBO opleidingen bij het werken binnen de zorg voor personen met een handicap, daarnaast is de stuurgroep ook benieuwd naar de motivatie en achtergronden van stagiairs en nieuwe medewerkers om juist wel te kiezen voor deze sector: wat beweegt mensen om binnen de gehandicaptenzorg te werken? En kunnen deze beelden en achtergronden gebruikt worden om meer toekomstige werkers en stagiairs "binnen te halen"?

Feitelijke informatie:

Instelling: Stuurgroep Samen Werken aan Leren

Contactpersoon: SPH – School of Social Work – Windesheim Zwolle

Contactpersoon: José Uitdewilligen

Telefoon: 038-4699527

e-mailadres: JJM.Uitdewilligen@windesheim.nl

1. PROBLEEMFORMULERING

Zie boven.

De hoofdvraag is dus: welke motieven bewegen (toekomstige) werkers (studenten MBO en HBO) en stagiairs om te willen werken binnen de gehandicaptenzorg? En welke motieven bewegen toekomstige werkers (studenten MBO en HBO) en stagiairs om niet te gaan werken in de gehandicaptenzorg.

Wellicht dat hierin ook kan worden meegenomen wat mogelijk drempels zouden kunnen zijn waarbij de hiervoor genoemde werkers en stagiairs dit toch niet beschouwen als motief om niet te willen werken binnen de gehandicaptenzorg. Wel kunnen zijn hierbij wijzen op aspecten die verbeterd kunnen worden (b.v. rond inhoud van functies, functieontwikkeling, honorering en dergelijke).

2. WERKWIJZE EN MIDDELEN

Waar nodig zullen betrokken studenten zich eerst oriënteren op allerlei functies, functie-eisen en hiervoor geschikte opleidingen.

Wellicht is het zinvol om voor met het opstellen van interviews en/of enquêtes wordt begonnen, de studenten eerst oriënterende interviews afnemen bij een aantal (nieuwe) werkers en stagiairs waardoor zij de juiste thema's kunnen achterhalen.

Binnen de instellingen betrokken in "Samen werken aan leren" en binnen de betrokken opleidingen zullen vervolgens interviews en/of enquêtes worden afgenomen. Wellicht is het mogelijk om hierna nog enkele focusinterviews af te nemen op basis van de voorgaande resultaten.

ENKELE RANDVOORWAARDEN

Nader af te stemmen met opdrachtgever.

Bijlage 6

**Bijlage 3 Model projectcontract opleiding SPH Hogeschool
Windesheim**

Onderzoek voor verduidelijking
Naam onderzoek: Beeldvorming bij studenten t.a.v. het
werk in de
Instelling: Structuurgroep Samen Werken Aan Leren (adres/telefoon) 038-4699527 6.2.
Windesheim Zwalpe

De opdrachtgever verklaart zich bereid tot het aanbieden en begeleiden van een onderzoeksproject, met de in de bijlage bij dit contract genoemde vraagstelling, probleemstelling en doelstelling aan de volgende projectstudenten:

- *1 Nicole Jonkers 0651761040 naam/adres/telefoon/e-mail kjjonkers@msn.com
*2 Hilje Nauta 0620455493 naam/adres/telefoon/e-mail hilje@hotmail.com

De projectstudenten verklaren het project uit te voeren conform de in de studiehandleiding geformuleerde eisen en de hieronder genoemde bepalingen:

Brieven, verslagen en rapporten worden door de instellingsbegeleider voor "akkoord" of "gezien" getekend alvorens deze buiten de instelling worden gebracht.

De projectstudenten zijn verplicht tot geheimhouding van gegevens waarvan tijdens de werkzaamheden binnen de instelling kennis wordt genomen en waarvan vermoed kan worden dat deze onder geheimhouding vallen (bij twijfel overleg met de instellingsbegeleider)

De projectstudenten zijn verplicht zich te houden aan de huisregels en protocollen van de instelling

De projectstudenten zijn verantwoordelijk voor het maken van afspraken voor de begeleiding, het maken van de agenda voor de tussen- en eindevaluatie en voor de verslaglegging van alle besprekingen.

Vanuit de instelling zijn de volgende begeleiders aangesteld:

- *1 Jose Urdewillig naam/telefoon/e-mail (contactpersoon 9517
onderzoeksproject)
*2 ze boom naam/telefoon/e-mail (bij afwezigheid
contactpersoon)

De contactpersoon is gemiddeld 1 uur per week beschikbaar voor contact met de studenten en is aanwezig bij de tussenevaluatie en eindevaluatie van het project.

De instelling biedt ten behoeve van het project aan de projectstudenten de volgende faciliteiten op de instelling:

- 0 werkplek (..... dag(en) per week)
0 vergoeding kosten kopiëren, printen, gebruik computer
0 reiskostenvergoeding
0

Vanuit de opleiding SPH is de volgende docentbegeleider aangesteld:

- *1 Mariska de Jonge/ naam/telefoon/e-mail

De docentbegeleider treedt op als contactpersoon vanuit de opleiding en is verantwoordelijk voor de begeleiding en voortgang van het project. De docentbegeleider is aanwezig bij de tussen- en eindevaluatie en beoordeelt mede het eindresultaat.

Afspraken tussen- en eindevaluatie

De tussenevaluatie kan op 2 manieren worden ingevuld:

-een evaluatie in aanwezigheid van alle begeleiders en projectstudenten op Hogeschool Windesheim;

-een telefonisch contact tussen begeleider van de instelling en de begeleider van de Hogeschool, nadat de studenten een evaluatie hebben gehouden met hun begeleiders afzonderlijk.

De eindevaluatie en presentatie van het project is op de instelling bij aanwezigheid van alle begeleiders en projectstudenten.

Voorlopige planning tussenevaluatie (richtlijn: eerste helft maart): 6 april 2010
Voorlopige planning eindevaluatie: 31 mei 2010...

Overige bepalingen

Bij afwezigheid van een lid van de projectgroep (student of docentbegeleider) waarbij aangenomen mag worden dat dit voor langere tijd zal zijn, wordt onmiddellijk contact opgenomen met alle betrokkenen. Er volgt dan een overleg om de voortgang van het project veilig te stellen.

Wijzigingen in het projectcontract vereist toestemming van alle partijen. De wijziging wordt schriftelijk vastgelegd. Bij eenzijdige wijziging van het contract heeft een andere partij het recht het contract eenzijdig op te zeggen.

Indien een der partijen als gevolg van overmacht niet aan een bepaling in het contract kan voldoen, treedt deze partij in overleg met de andere partijen.

Het eigendom van het origineel van het door de projectstudenten te maken eindproduct komt toe aan de instelling. De projectstudenten en de opleiding SPH hebben recht op enkele (gekopieerde) exemplaren.

De opleiding SPH sluit uitdrukkelijk al haar eventueel uit deze overeenkomst voortvloeiende aansprakelijkheid uit.

Ondertekening (namen/handtekeningen)

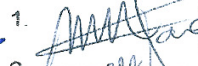
Projectstudenten:

1.
2.

Instelling:

1.
2.

Opleiding SPH:

1.
2.

1. Hilte Nauta
2. Nicole Jonkers

Bijlage 7

Het draaiboek is in de cd-rom versie te vinden als los bestand, vanwege de pagina indeling.